

Dalnai debesuota, temperatūra beveik ta pati, kaip vakar, dienos metu apie 70°.

VOL. XLV.

Kaina 7c

Midwest Inter-Library Center
5721 Cottage Grove Ave

Gratis

ago, Ill. Antradienis, Rugpjūčio-August 26 d., 1958 m.

Price 7c

201

ALŽIRAI SPROGDINA PRANCŪZŲ SANDĖLIUS

ŠAUKIA AUKŠČ. TEISMO POSĘDĮ LITTLE ROCK MOKYKLŲ REIKALU

Arkansas gubernatorius sušaukė valstybės legislaturą

WASHINGTON. — Aukščiausias Teismas pereiną pirmadienį gavo kvietimą susirinkti ketvirtadienį nepaprastai sesijai ryšium su mokyklų ginčais Little Rock, Arkansase. Aukšč. tribunolas susirinks išklausti negrų studentų peticijas, kad jiems būtų leista lankyti to miesto centrinę aukštesniąją mokyklą.

LITTLE ROCK, Ark. — Gubernatorius Faubus turi paruošęs tris segregacijos bilius antradieniui, kai Arkansasas leisla tūra susirinks specialiai sesijai. Tų bilijų tikslas yra legalizuoti Little Rock vidur. mokyklos uždarymą atidedant mokyklos atidarymą vienai savaitei ir leidžiant gubernatoriui vėliau uždaryti mokyklą, kaip leisti juodukus sėdėti drauge su baltaisiais vaikais.

Arkansaso vyr. prokuroras Bruce Bennett pareiškė, kad sunku dar atspėti Aukšč. Teismo nutarimą, tačiau jis mano, kad bus duota eiga NAACP (spalvotiems žmonėms remti draugijos) prašymui, todėl esą labai svarbu, kad legislatura išleistų įstatymą ir užkirstų kelią tokioms draugijoms, kurios nori Arkansaso gyventojams primesti integraciją.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— Lietuvoje lankėsi grupė Lenkijos lietuviškųjų mokyklų mokytojų. Klaipėdoje jiems buvo suorganizuota vieno mėnesio pasitobulinimo kursai. Jie lankėsi, be to, Vilniuje ir kitose vietovėse. Ypatingą įspūdį jiems padarė Baltijos pajūris, kurio dauguma dalyvių nebuvo matę. Seinų apskrities švėtinio skyriaus vedėjo pavaduotojas radio korespondentui pareiškė: „Mes žymiai praturtinome lietuviškąją tematiką ir, grįžę į darbovietas, visa tai panaudosime savo pedagoginiame darbe“.

— Robotų mokyklos, Vilniaus radijas pranešė, kad nuo rugpjūčio 1 d. prasidėjo jaunimo priėmimas į specialias amatų, technikos, kalnų pramonės, statybos ir kitas mokyklas. Sovietų Sąjungoje numatyta priimti daugiau kaip 175,000 jaunuolių. Kiek iš to skaičiaus bus Lietuvos jaunimo, neskelbiama. Pažymėtina, kad į mokyklas mokiniai patenka ypatingos atrankos būdu. Pavyzdžiui vaikai patenka iš vaikų namų ir 12 metų mokymu išugdomi į tikrus „robotus“, kurie nuo šeimos gyvenimo visiškai atpratę.

— 70 dalgių ir tik 2 arklinės kertamosios buvo panaudota rugiapiūtei Nemenčinės rajono „Lenino keliu“ kolūkyje. Tai ir visa „pažangi technika“. Kolūkyje būta 580 ha grūdinių kultūrų, tame tarpe 300 ha rugių.

— Atvežtus geresnius audinius bemačat išpirko. Sėduvos audinių parduotuvėje liepos pradžioje pasirodė didesni kiekiai geresnių šilkinų ir kitokių audinių. Sėduvos ir apylinkės gyventojai skubo nusipirkti geresnių audinių ir jų per dvi dienas išpirko už daugiau kaip 30,000 rublių.

Galima bus skristi po milijoną mylių per vieną valandą

AMSTERDAM, Olandija. Planai siūsti erdvių laivus nuo 100-000 iki 1,000,000 mylių greičiu per valandą yra bene svarbiausia svarstymų tema čia prasidėjusioje 25 kraštų tarptautinės astronautikos federacijos ekspertų konferencijoje. Toks greitis padarytų lengvai įmanomas keliones į Marsą ir kitas planetas dienų ir savaitių bėgyje.

Greičiui palaikyti planuojama panaudoti atominės energijos, dujų ir net šviesos spindulių energijos motorus. Tačiau ir milijonas mylių per valandą būtų per ilgą laiką pasiekti artimiausia žvaigždė Alpha Centauri, kuri yra tiek toli, kad skrendant šviesos greičiu po 183,000 mylių per sekundę reikėtų skristi 4¼ metus.

Baltųjų ir juodųjų muštynės Anglijoje vyko kiaurą vakarą

„Kur pažvelgsi, visur matai besimušančius žmones“

NOTHINGHAM, Anglija. — Baltieji ir juodieji pereiną šeštadienio naktį sukėlė kruvinas muštynes, kurios tęsėsi lygiai pusantros valandos. Peiliai, skutuvai, kapokliai ir brūkkliai buvo kovos įrankiai tarpe britų ir juodųjų imigrantų iš Vakarų Indijos. Muštynėse dalyvavo daugiau kaip 200 žmonių.

Vienam žmogui perpiauta gerklė, du perdurti per nugarą, vienas primuštas iš tvoros išlaužtu kuolu, aštuoni anglai ir policininkas pervažiuoti automobiliu ir tuzinai vyrų ir moterų sužeisti.

Aštuoniasdešimt policininkų su šunimis ir gaisrininkų vandens švirkštais atsukė į kautynių areną, kuri grėsė pavirsti masiniu linčavimu. Truko kelios valandos, kol „taika“ buvo atstatyta. Visą sekmadienio naktį policija patruliavo sritį, kad išvengtų tolimesnių kautynių.

Muštynės prasidėjo, kai vienas jamaikietis pastūmė angliakasio žmoną, šiai su vyru išeinant iš tavernos. Minučių bėgyje muštynės išsiplėtė plačioje apylinkėje.

„Dvių šimtų jardų kelio tarpas buvo vientisinis kovos laužas“, pareiškė tavernos savininkas. „Kur pažvelgsi, visur matai besimušančius žmones.“

„Nesantaika tęsėsi jau aštuntas mėnuo, bet niekuomet dar nebuvo kaip pereiną naktį. Buvo baisu. Krautuvų langai ir šalygatviai aptaškyti žmonių krauju“.

Nothingham yra per 123 mylias nuo Londono.

— Šlifavimo staklės, mechaniniai keltuvai ir kiti įrenginiai gaminami Panevėžio remonto fabriko. Be to, čia atliekami kapitaliniai variklių remontai, gaminamos atsarginės dalys traktoriams ir kita. Šlifavimo staklės iki metų pabaigos numatyta pagaminti apie 150.

Przidentas Eisenhoweris daro pareiškimą, kad JAV sutinka su stabdyti branduolinių ginklų bandymus vieneriems metams, pradedant nuo spalio 31 d., su sąlyga, kad Rusija vėl nepradės savo bandymus ir sutiks derėtis dėl visiško bandymų uždraudimo.

Raudonoji Kinija jau kelinta diena bombarduoja nacionalistines salas

JAV KARINĖS PAJĖGOS TOLIMUOSIUOSE RYTUOSE PRADĖJO „NORMALIAS ATSARGOS PRIEMONES“

WASHINGTON. — Gynybos departamentas pereiną sekmadienio naktį pranešė, kad 7-sis laivynas ir kitos karinės pajėgos Tolumuosiuose Rytuose pradėjo normalias atsargos priemones. Tos priemonės pradėtos ryšium su „padidėjusia veikla Taiwano (Formozos) vandenynė“.

Pentagono kalbėtojas atsakė paaiškinti, kokios rūšies tos atsargos priemonės yra. Jungtinės Valstybės pereiną šeštadienį perspėjo raudonąją Kiniją prieš bet kokius žygius Quemoj ir Matsu salose, pareiškdamas, kad tokie žygiai gresia taikai toje srityje.

TAIPEI, Formoza. — Raudonosios Kinijos patrankos pirmadienį vėl pradėjo apšaudyti Quemoj ir kitas Tan salikes. Dvių naktų bombardavimą sekė komunistinės Kinijos aviacijos ataka prieš nacionalistines Kinijos salas.

Komunistų karo aviacija, apšaudė rūsiais MIG 17 lėktuvais pirmą oro puolimą prieš salas pradėjo laike dviejų valandų bombardavimo sekmadienio rytą ir pakartojo 12:50 val. ryto pirmadienį. Sekmadienio bombardavimas buvo toks pat smarkus, kaip ir šeštadienį. Šeštadienį buvo iššauta 41,000 sviedinių, o sekmadienį 36,500.

Ruošiasi invazijai į salas?

Tie bombardavimai kartu su laivų kautynėmis ir pietų vakarus nuo Amoy sukėlė gandus, kad raudonieji ruošiasi invazijai į nacionalistų salą Tan. Tan yra per 2¼ mylios į pietus nuo Amoy.

Sekmadienio naktį, bombardavimui aptilus ir nacionalistai pradėjus evakuoti sužeistuosius, jų patruliniai laivai susidūrė su raudonųjų flotilija iš keturių artilerijos laivų ir 6 transportinių baržų. Komunistai rengėsi išsikelti Tunting saloje. Kitas nacionalistų patrulis „susitiko penkis raudonųjų artilerijos laivus ir 30 motorinių valčių“.

Susidomėjimą kelia tai, kad ligi sekmadienio bombardavę tik po porą valandų, raudonieji pirmadienį tęsė bombardavimus per daugiau kaip 12 valandų, apšaudydami visas Didžiojo Quemoj grupės salas.

Pirmadienio pranešime nacionalistai sakosi atmušę komunistų pasikesinimą pagrobti Tunting salą, 17 mylių į pietus nuo Quemoj. Čiankaiseko aviacija, susirėmimo su komunistų 48

IŠ VISO PASAULIO

Sovietų rojuje vaikai apmokomi būti vergais

BERLYNAS. — Rytinėje Vokietijoje kiekvienas vaikas nuo 11 metų amžiaus privalės nuo rugsėjo 1 dienos dirbti kas savaitę po vieną dieną fabrikuose arba kolchozuose, nepaisant tėvų, mokytojų ir fabriku vedėjų protestų. Tas darbas pavadintas „politechnikos auklėjimu“. Rytinės Vokietijos komunistų partijos bosas Walter Ulbricht sako, kad tuo būdu siekiama „išmokyti mūsų vaikus mylėti darbą ir darbininkus“.

Kasdien po 200 lenkų grąžinama iš Sovietų

BIALA PODLASKA, Lenkija. — Kasdien po porą šimtų lenkų traukiniais pargabenama į šį stovyklų miestelį, paleistų iš Sovietų Rusijos, einant susitarimu su rusais po 1956 metų politinių sąjūdžių. Miestelis yra per 24 mylias nuo sovietų sienos ir jame pastatyti barakai specialiai grįžtantiems padėti, kol galės išsikirstyti pas gimines. Grįžantieji yra tremtiniai ir išvežtieji po Lenkijos padalinimo 1939 metais ir po antrojo pasaulinio karo rusams grįžus.

Kalifornija girčiausia

LOS ANGELES. — Kalifornija su 596,000 alkoholikų 1955 metais skaitoma girčiausioji valstybė JAV. Statistika rodo, kad nuo 1936 metų pagalyviui Kalifornijoje sugerta daugiau nei bet kurioje valstijoje. 1955 metais čia buvo 723 alkoholikai kiekvienais 100,000 žmonių senesnių kaip 20 metų amžiaus. Mirtis nuo alkoholio bendrai čia siekia 1% visų mirimų, bet nuo 35 iki 64 metų amžiaus nuo alkoholio miršta pusė to, kiek nuo dižovos ir dusyk tiek, kiek nuo diabeto. Nuo alkoholio miršta daugiausia jūrininkai ir jūreiviai, restoranų ir barų tarnautojai, virėjai, kepejai ir t. p. Nuo 1945 iki 1955 metinis alkoholikų priėmimas į proto ligonines padaugėjo iš 721 iki 3,066 arba 325.2 nuošimčia.

Gydoma hormonais mergaitė per 6 mėn. užaugo 3 colius

MADISON, Wis. — Neužauga mergaitė 11 metų amžiaus, buvusi tik 44% colio, per 6 mėnesius gydytą žmogaus pituitarinių hormonais užaugo trimis coliais ir jau yra 47% colio, nors jos amžius normalus augimas yra 58 coliai. Būdamą 6 mėnesių ji susižeidė pituitarines liaukas ir per 11 metų išsivystė tik iki 5½ meto amžiaus vaiko. Tokie bandymai sėkmingai daromi ir Bostone, New Yorke ir Kanadoje. Tik tokių hormonų labai mažai tėra, kadangi jie yra gaudami iš mirusių žmonių liaukų autopsijos metu.

JAV apskundė rusus Tarptautiniam Teismui

WASHINGTON. — Valst. departamentas pranešė, kad JAV vyriausybė apskundė Sovietų Sąjungą Tarptautiniam Teismui Haagoje, reikalaujant \$1,355,650 atlyginimo už 1954 metais jų pašautą Amerikos laivyno lėktuvą Neptune Japonijos jūroje, netoli Vladivostoko. Amerika įrodo, kad rusai lėktuvą nušovė neutralioje vandenynė, o rusai ginčija, kad tai įvykė sovietų teritorijoje.

Paryžiuje nušauti keturi policistai, du arabai nušauti ir 51 jų suimta

SUDERINTI SABOTAŽO ŽYGLAI SUPUOLA SU DE GAULLE PASTANGOMIS ĮPIRSTI ARABAMS SAVO KONSTITUCIJĄ

PARYŽIUS, Prancūzija. — Pirmadienio anksti rytą tarp 2 ir 3 valandos Alžirijos nacionalistai įvykdė Paryžiuje, Tuluze, Marselyje, Narboneje ir kitose vietose eilę gerai iš anksto suplanuotų užpuolimų sprogdinimų ir padėgimų.

Vėliausios Žinios

Antanas Rudis, kuris kandidatuoja į kongresmanus kaip nepriklausomas kandidatas, gavo palidijimą, kad jis yra įtrauktas į balotą. Buvo reikiama abejonė dėl jo kandidatūros, nes įteikta nedidelis parašų traukiniais pargabenama į šį stovyklų miestelį, paleistų iš Sovietų Rusijos, einant susitarimu su rusais po 1956 metų politinių sąjūdžių. Miestelis yra per 24 mylias nuo sovietų sienos ir jame pastatyti barakai specialiai grįžtantiems padėti, kol galės išsikirstyti pas gimines. Grįžantieji yra tremtiniai ir išvežtieji po Lenkijos padalinimo 1939 metais ir po antrojo pasaulinio karo rusams grįžus.

Chicago. Rudens ženklai pasirodė Chicagoje temperatūrai nukritus naktį į pirmadienį iki 51 laipsnio Midway aerodrome ir iki 45 prie O'Hare šeštą valandą ryto. Žemiausia lig šiol temperatūra 47 laipsnių buvo 1917 m. rugpjūčio 15 d.

Chicago. Pereitas savaitgalis Jungtinės Valstybės buvo labai nuostolingas žmonių gyvybėms, kai įvairiose krašto vietose trafiko nelaimėse žuvo 43 žmonės. Septyni žmonės užmušti prie Homestead, Fla., kai viename važiuojančiam automobiliui neteko kontrolės. Keturi žuvo traukiniui užgavus automobilį prie Momence, Ill.

New York. Su didelėmis iškilmėmis pirmadienio rytą sutiktas New Yorke grįžęs atominis narlaivis Nautilus, perplaukęs Atlantą nuo Anglijos iki New Yorke per 6 dienas, 11 valandų ir 55 minučių.

Jungtinės Tautos, N. Y. J. T. general. sekretorius Dag Hammarskjöld šį pirmadienį išvyko į Vidurinius Rytus „susitvarkyti greitesnį“ JAV ir britų kariuomenės atitraukimą iš Libano ir Jordanijos. Jis skrenda į Beirutą ir Ammaną, o iš ten vyks į Jungtines Arabų Respublikos sostinę Kairo.

Dallas, Texas. Elvis Presley, grįždamas iš motinos laidotuvių į savo karinę tarnybą, Fort Hood, Tex., pareiškė: „Mano mamos noras buvo, kad papa ir aš visuomet būtume drauge. Rytą aš prisistatysiu Fort Hoode. Kur jie mane besistų, aš ir papa vyksime kartu“.

Viena, Austrija. Kalman Cagjary, 70 metų amžiaus, buvęs nepriklausomybės laikais vengro mažųjų ūkininkų partijos sekretorius, buvo sušaudytas Budapešte pereiną birželio mėnesį, praneša vengrų laikraštis Vienoje „Magyar Hirado“.

Juneau, Aliaska. Daugiau kaip 35,000 balsavimo teisę turinčių aliaskiečių 297 balsavimo apylinkėse šį antradienį, rugpjūčio 19 d. pasisakys dėl savo krašto valstybės klausimo. Tikimasi, kad „taip“ balsų bus 2 prieš 1, ir po referendumo maždaug gruodžio ar sausio mėnesį prezidentas paskelbs Aliaskos valstybės paskelbimo proklamaciją.

Taipei, Formoza. Raudonosios Kinijos komunistai pirmadienį pradėjo sumažinti savo puolimus prieš Quemoj ir Tan salas. Susirėmimuose su 46 komunistų MIG lėktuvais nacionalistai nu-

Paryžiuje jie nušovė keturis policininkus. Alžiriečių pilnas automobilis, įvažiuojantis į policijos garažą, bandė jį padegti gazolinu. Vinceness miškuose rytinėje Paryžiaus dalyje aptikti trys alžiriečių automobiliai prie amunicijos dirbtuvių. Pasislėpę alžiriečiai paleidę ugnį, nušovė vieną policininką. Du alžiriečiai nušauti ir 51 suimta.

Sprogimai ir gaisrai įvyko žibalo sandėliuose ir tankų depuose įvairiuose miestuose. Marselyje milžiniškas sprogimas išnėšė į dausus vieną žibalo tanką ir padegė keturis kitus. Penkiolika gaisrininkų buvo sužeista.

Metropolinėje Prancūzijoje gyvena apie 300,000 Alžirijos arabų ir atrodo, kad jų sutartinis sabotažas yra susietas su premjero De Gaulle kelionėmis po Afriką, siekiant arabų pritarimo jo konstitucijai, dėl kurios referendumas įvyksta šio rugsėjo 28 d.

Penktasis „mėnulis“ nepasiekęs orbitos

CAPE CANEVARAL, Fla. — Sekmadienio rytą iššautoji Jupiter-C raketa iškilo iki 200 mylių ar aukščiau, tačiau neįstėjo į orbitą satelito „Explorer V“. Satelito radio veikė puikiai per 7 minutes, kol raketa kilo į erdvę, bet po to visiškai nutilo. Šešioms valandoms praslinkus gynybos departamentas Washingtone pranešė, kad Explorer V nepasiekė orbitos aplink žemę.

Cape Canaveral, Fla. Armija vis dar negali surasti priežasčių, dėl ko satelitas „Explorer V“, kurs taip sėkmingai buvo iššautas į erdvę, nepasisekė. Spėjama, kad netikslumas bus buvęs trečiojoje stadijoje.

Pirmas susirgimas polio

Chicago miesto šiemet didžiavosi, neturėdamas nei vieno polio paralyžiaus. Pirmadienį tačiau Dr. Herman Bundesen, sveikatos tarybos prezidentas, pranešė apie pirmąjį susirgimą „lengvu paralyžiniu polio“. Ligonis yra 20 metų amžiaus ir gyvena 700 bloke Arlington st. Ligonis gydomas namie. Pasirodo, ligonis nebuvo išsikiepijęs Salko vakcina.

mušę du lėktuvus, patys nuostolių neturėdami.

Washington. — Federaliniai pareigūnai, pradję ruošti ateinančių metų išlaidų ir pajamų sąmatas susiduria su padidėjančių mokesčių perspektyvomis. Sekantieji fiskaliniai metai prasideda nuo 1959 metų liepos 1 d. ir biudžetas pradedamas ruošti penkis mėnesius prieš jį patiekiant kongresui.

Šiuometiniu biudžetu padidėjusios išlaidos ir sumažėjusios pajamos rodo apie 12 bilijonų dolerių deficitą, kuriam padengti yra tik trys keliai: paskola, išlaidų apkarpymas arba padidinti mokesčiai.

Negirk be saiko, nuneš varna vaiką

Pradžios mokslas Lietuvoje

Lietuvių komunistų spauda išsijuosusi gyrėsi, kad štai susovietintoje Lietuvoje jau įgyvendintas pilnutinis pradžios mokslo, apie ką, anot tos pačios, "buržuazijos valdymo metais", nė galvoti negalvojo. Šimtais tūkstančių skaitė mokinių pradžios mokyklose ir gyrėsi, kad dabar lankančių pradžios mokyklas kelis kartus tiek, kiek jų būta seniau. Nors gyventojų dabar pavergtose Lietuvoje keliais šimtais tūkstančių mažiau, bet štai mokyklose vaikų skelbta esą kelis kartus daugiau. Tuo norėta įrodyti, kad Lietuvos nepriklausomybės metais visuotinis pradžios mokslas nebuvo įgyvendintas.

Lietuvos nepriklausomybės metais jau iš pirmųjų jos dienų buvo įgyvendintas keturių metų pradžios mokslas, o vėliau eita prie šešerių metų visuotinio pradžios mokslo.

Ir buvo tas pradžios mokslas privalomai įgyvendintas vaikams be jokio triukšmo, be jokios propagandos, be jokių ypatingų nutarimų, raginimų. Tiesa, pasiūlydavo, kad dalis mokinių nutrupdavo, — ne visi keturių metų mokslo baigėdavo. Kiti jų, tris metus mokykloje išbuvo, pasišalindavo. Tokių būta labai mažai. Ir tokių tėvai buvo raginami prižiūrėti, kad jų vaikai baigtų visus keturis pradžios mokyklos skyrius.

Na, o kaip dabar susovietintoje Lietuvoje, kuri yra paversta Rusijos imperijos kolonija, pradžios mokslo reikalai tvarkomi?

Štai rugpjūčio mėn. pradžioje susirinko Lietuvos komunistų partijos centro komiteto nariai ir kartu su ministrų taryba rado, kad tarybiniai, partiniai organai, švietimo ministerija ir visuomeninės organizacijos neišnaudoja turimų galimybių siekiant įgyvendinti visuotinį 7 metų mokymą. Esą, kasmet respublikoje žymi dalis mokyklinio amžiaus vaikų neatvyksta lankyti mokyklą. Be to, mokslo metų bėgyje dalis mokinių nustoja lankiusi mokyklą. Vietos partiniai ir tarybiniai organai nesiima reikiamų priemonių, kad metų visuotinis mokymas.

Iš to nutarimo seka, kad susovietintoje Lietuvoje žymi dalis mokyklinio amžiaus vaikų visai nelanko mokyklų, o kurie jas lanko, tai tokių dalis taip pat nustojo jas lankę.

Kodėl? Dėl kurių priežasčių mokyklinio amžiaus vaikų dalis

visai nelanko mokyklų, o kai kurie iš jas lankančių mokslo metų bėgyje jas apleidžia?

Apie tai nutyli ir Lietuvos komunistų partijos centro komitetas ir ministrų taryba. Jie suverčia visą kaltę tik partiniam ir tarybiniam organams ir iš dalies, visuomeninėms organizacijoms, lyg tokių visuomeninių organizacijų susovietintoje Lietuvoje būtų.

Lietuvos gyventojai iš seno siekė savo vaikams mokslo. Ir tais niūriais caristinės Rusijos okupacijos metais, kada visos mokyklos buvo surusintos ir pravoslavintos, kaimo žmonės, apeidami tas mokyklas arba jų nepasiekdami (nes net ir tokių ne kiekvienam valsciui buvo), privačiai savo namuose vaikams mokė, — mokė lietuvių kalbą. Kaip kur kaimai samdė vadina muosius "direktorius". Skulptorius Petras Rimša labai sumaniai, prasmingai to meto mokyklą pavaizdavo savo kūriniu.

O štai dabar atsiranda net žymi dalis tokių vaikų, kurie nelanko pradžios mokyklų! Kas gi atsitiko?

Čia mes galime tik spėlioti. Gal trūksta vaikams drabužių, avalynės? Gal jie turi namuose tėvams padėti ir nėra kaip jiems mokyklą lankyti, nes turi nuo bado gintis? O gal... gal pati mokykla darosi savo kraštui svetima, gal vėl žmonės linksta į Petro Rimšos mokyklą?

Žinoma, tai tik spėliojimai. Bet štai šių metų pradžioje pavergtos Lietuvos spaudoje nuskaubė toks susirūpinimas ir kartu "stiprus paraginimas", kad atitinkamos ministerijos ir pramonės įmonės pasirūpintų daugiau ir geresnių drabužių ir valynės vaikams pagaminti, nes jos pasirinkimas mažas, o ir tokių gaminių pritrūksta. Vadinasi, šiam spėliojimui, kad kaip kas nelanko pradžios mokyklų todėl, kad neturi kuo apsiauti ar apšvilkti, gal ir turi pagrindo?

Kai užsienio lietuvių spaudoje pasirodė kokios nors žinios, skelbiančios pavergtos Lietuvos kai kurias gyvenimo neigiamybes, tai komunistų tvarkoma spauda įnirtusiai rašo, jog užsienyje einanti lietuvių spauda šmeižia Lietuvą, nes tai spaudai niekuomet Lietuva nebuvo arti širdies. Ji jiems tiek rūpėjusi, kiek iš jos naudos turėta.

Neabejojame, kad Lietuvos komunistų partijos centro komitetas ir ministrų taryba tikrai jų visi nariai turi gerą naudą iš Lietuvos: socialiai, šiltai gyvena,

prabangoje leidžia dienas ir ne daug turti rūpėsio ir atsakomybės, nes jiems tenka tik vykdyti tai, kas iš Maskvos įsakymu, o nesukti galvų kaip bendrai Lietuvos gyvenimas vairuoti, kad visiems jis būtų naudingas, jos gyventojams gerą nešas. O štai tuodu du vyriausio pavergtos Lietuvos "organai" — emė ir viešai "apšmeižė" Lietuvą skelbdami, kad mokyklinio amžiaus vaikų žymi dalis pasilieką už mokyklų sienų, o kiti jų išeina iš pradžios mokyklų jų nebaigę. O faktiškai užsienio lietuvių tarpe giliai tūno: tėvėnės dūmas už svetimą ugnį švie senis!

Tikrai, skaudu išgirsti, kad pavergtose Lietuvoje ne visi galį pasinaudoti net pradžios mokslo. O būta tokio įsitikinimo, kad nors ir okupuotoje Lietuvoje, bet pačių gyventojų pastangomis tikrai jau įgyvendintas visuotinis pradžios mokslas. Pasirodo, kad ir čia esama savų šėšėlių. Tad išeina, anot žmonių to išsireiškimo: negirk be saiko, nuneš varna vaiką.

Mokyklų internatai

Maskviniai gyvenimo vairuotojai pasišovė žūt būt jaunimą laimėti. Dabar jis jiems sukelia daug nerimo ir rūpesčio, — nepasiduoda visai paveikiamas. Čia daug kaltės suverčiama tėvams, kurie mažą ar visai jauni mės nesirūpina, neišmaitina savo vaikus įtaigoja politiniu ar religiniu požiūriu. Todėl sumesta prie visų pradžios mokyklų įsteigti internatus mokiniams, ir mokyklas paversti beveik uždromis. Visi besimokantieji turėtų gyventi internatuose, kur vaikai bus auklėjami patyrusių pedagogų komunistinėje dvasioje. Komunistų įsitikinimu, komunizmas yra vienas iš skaisčiausių žmonijos dorybių. Tokios "kilnios dorybės" norima per internatus įskiepyti visam jaunimui, kad augdamas ir subrendęs jis neklaidžiotų visokių šunkelių ir nekvairintų galvos bereikalingais klausimais.

Ir čia nieko naujo nesugalvota. Caristinės Rusijos metais bajorų vaikams, ypač mergaitėms, veikė panašios uždromos mokyklos. Tada kilniausia dorybė buvo laikoma carų sostui ištikimybė, jo vyriausybei klusnumas ir pravoslavijos išpažinimas. Tos uždromos bajorų vaikams skirtos mokyklos buvo visuomenės plačiai pasiepiamos ir geriausi Rusijos pedagogai tokį uždargą mokslo smerkė. Smerkė, nes žmogus nėra molis, iš kurio nors ir miklausi komunistų pirštai negali nulipdyti kas jų norima.

Dabar komunizmo platintojai daug deda vilčių į tuos komunistų internatus ir jau juos uo-

ODA BATAMS

ir visos medžiagos naujiems batams siūti eksportui ir užjūri. Atsilankykite — mes patenkinsime visus Jūsų reikalavimus.

Atdara nuo 9 iki 5 popiet kasdien, šeštadieniais nuo 9 iki 12.

KALBAME LIETUVISKAI

I. SACHS LEATHER

637 W. Roosevelt Road
CHICAGO, ILLINOIS

Monroe 6-0091

DEMESIO! DEMESIO!

Išsijusime į Lietuvą ir kitus kraštus Jūsų atneštus siuntinius. Galite ir pas mus nusipirkti įvairių medžiagų ir kitų prekių žemesnėmis kainomis, negu kitur. O taip pat siunčiame per Angliją ir Daniją užsakytus siuntinius ir vaistus. Greitas, nebrangus ir sąžiningas patarnavimas daugeliui žinomame EXPRESS GIFT PARCEL CO., 3305 So. Halsted St. Tel.: LA 3-2021.

Liusės sukleidę krautuvės patalpose. Nuo 9 iki 6. Pirmadieniais ir ketvirt. iki 9 v. v. (Sk.) A. Kavaliauskas

liai pradėjo visur steigti. Steigti caristinės Rusijos forma, tik turiniu kiek kitu, bet idolams ištikimybė palikta iš senų laikų. Maskvos įsakymu ir jos nurodymais, dabar ir okupuotoje Lietuvoje skubos keliu jau steigiami internatai ir užsimota, kad ūmiausiu laiku visuose internatuose būtų bent 20 tūkstančių vietų. Tada apytikriai 50% visų besimokančių pradžios mokyklose. Tai visuotinis visų pradžios mokyklose besimokančių perkošimas per internatus tolimos ateities klausimas ir vargu bus įvykdytas.

Susovietintoje Lietuvoje nutarta, pradedant 1959-60 mokslo metais, sudaryti nemokamą valdovėlių fondą, o nepasiturintieji mokiniai bendrabučiuose turi būti vietos tarybų vykdomųjų komitetų lėšomis maitinami.

Tai vis tokios naujienybės, kurios "buržuazijos valdymo" kraštuose jau seniai įgyvendintos ir be komunistų partijos nutarimų.

J. Vlks.

Nėra medžio be žievės, nėra žmogaus be žvėries.

Skelbkites "N-nose"

JEROME GAIŽAT (GAIŽAITIS)

1544 So. Cicero, Cicero, Ill. TO 3-1028

Mirė 1958 m. rugpjūčio 25 d., 6:30 val. ryto, sulaukęs 56 metų amžiaus. Gimęs Collinsville, Ill.

Paliko nuliūdę: žmona Sophie, pagal tėvus Valintis; du broliai: John ir Raphael ir jų šeimos; sesuo Ann Chabert ir jos šeima, švogeria Anton Valintis ir jo šeima, švogeria Valerie Valintis ir jos šeima; daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Priklausė Cicero Fraternal Order of Eagles No. 1935. Kūnas pašarvotas Petkaus ir Sūnaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Ketvirtadienį, rugpjūčio 28 dieną, 8:30 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į šv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Jerome Gaižat gimines, draugai bei pažįstamieji nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Broliai, Sesuo, švogeria, švogeria ir kiti gimines, draugai bei pažįstami.

Laidotuvių direkt. Petkus ir Sūnus. Tel.: TO 3-2108.

WILLIAM JANKAUSKAS

gyveno 1828 So. Sawyer Ave. WA 5-0890

Mirė 1958 metų rugpjūčio 24 d., 11:55 val. vakaro, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Pavardenio parap., Raksčių kaime.

Paliko nuliūdę: žmona Ona, pagal tėvus Kazaitis, du sūnus: William, marti Virginia ir Raymond, marti Helen, 7 anūkai; brolėnė Joan Jankauskienė, ir jos šeima, švogeria Antanas Kazaitis, jo žmona Elzbieta ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Priklausė Telsybės Myletojų Draugijai ir Chicagos Lietuvių Draugijai.

Kūnas bus pašarvotas antradienį 3 val. po pietų Stepono C. Lackawicz koplyčioje, 2314 West 23rd Place.

Ketvirtadienį, rugpjūčio 28 dieną, 8:30 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Aušros Vartų parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. William Jankausko gimines, draugai bei pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnus, Marčios, Brolėnė, Anūkai ir kiti Gimines.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lackawicz. Tel.: Virginia 7-6672.

BRONĖ BERNOTIENĖ (BARNETT)

Gyveno Orland Park, Ill.

Mirė 1958 m. rugpjūčio 23 d., 11:00 val. vakare, sulaukusi pusės amžiaus.

Gimusi Lietuvoje, Suvalkijoje.

Amerikoje išgyveno 46 metus.

Paliko nuliūdę trys dukterys: Barbara Darlys, Aldona Jovaišienė ir žentas Dr. Vladas Jovaišas, Vanda Petrušienė ir Dr. Bronis Petrusis; du anūkai: Vanda Carlson, jos vyras Burton ir Walter Jovaišas; brolis Adomas Misevich ir brolėnė Helen; giminingai Stasys Petokas ir jo šeima; daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje liko sesuo Felicija Petokas ir jos šeima.

Kūnas pašarvotas Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave. iki 10 val. antradienio vakaro. Trečiadienį, rugp. 27 d., 10:30 val. ryto, apeigos įvyks Oakridge koplyčioje, o vėliau palaiką bus padėti i Oakridge kapinių kriptą. Oakridge koplyčia yra Hillside, Ill. Važiuoti Roosevelt Road, 1/4 mylios į vakarus nuo La Grange Road.

Visi a. a. Bronės Bernotienės gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime su suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Dukterys, Žentai, Anūkai ir kiti Gimines.

Dėl informacijos šaukite tel. YA 7-1911.

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linknumo arba lūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Ave. — PO 7-9020

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELININKAS

GELĖS VISOMS PROGOMS

2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS

Telegrama i Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS

Gėlės Vestuvams, Banketams ir Pagrabams.

3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Gėlės Mylintiems, Vestuvams, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.

URBA Gelininkas

4180 ARCHER AVENUE

Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue

Tel.: YArds 7-1741 — 1742

4330-34 So. California Avenue

Telefonas: LAfayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6812 So. Western Avenue

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

Koplyčios visose miesto dalyse.

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

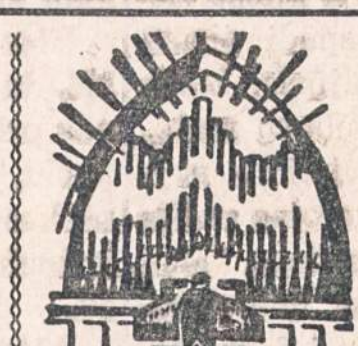
MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

NARIAI

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI

1646 WEST 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE

1424 So. 50th Ave., Cicero

Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWnhall 3-9687

GARSINKITĖS NAUJIENOS

Taupykite, kur Jūsų santaupos
neša gerą pelną ir yra saugios

Universal Skolinimo ir Taupymo Bendrovė moka aukštus dividendus. Saugi įstaiga, nes indėliai yra apdrausti per Federal Savings & Loan Insurance Corp. iki \$10,000 kiekvienam asmeniui. Lengvai pasiekijama iš visų miesto dalių. Keičia ir išduoda savo čekius ir duoda paskolas perkantiems namus

UNIVERSAL SAVINGS AND
LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street

Telefonas: HAYmarket 1-2028

KINIJA — AZIJOS MILŽINAS

(Iš ruošiamos spaudai knygos)

Petras M. Urbaitis

Didinga, amžiais nepalaužiamą, norėjo turėti Visatos Kūrėjas "Centrinę — žydinčią imperiją", kiniskai — "Čung Hua". Kiniečiai teisėtai didžiūja savo dar 4000 metų istorija, aukšta kultūra, viena seniausių literatūrų.

Kinija supa aukščiausi pasaulio kalnai, giliausi vandenys, beribės dykumos, amžini sniegynai ir atogrąžų kraštai.

Joje teka trys "Nilai", išgarsėję savo beveik kasmetiniais pražūtingais potvyniais, kurių derlinguose slėniuose gimsta, bręsta, gyvena ir miršta apie 80 proc. viso milžiniško krašto gyventojų.

O kiek čia dar kitų upių, upečių, upokšnių, didesnių ir susisiekimo atžvilgiu svarbesnių net už mūsų upių karalių Nemuną! Kiek čia ir puikių ežerų, ypač Mėlynosios upės slėnyje! Kiek akis veriančių peizažų, sudarančių net kelias europietiškas šveicarijas! Kiek dar gal tik ar beveik išimtinai Azijos Milžinui priklausančių gyvūnijų, augmenijos ir mineralinio pasaulio įdomybių ir dar neatskleistų turtų!

Taigi didelis ir didingas kraštas ta Kinija, užimas per 10 milijonų kv. kilometrų, turis daugiau kaip 600 milijonų gyventojų.

Nelengva ir netikslu būtų kalbėti apie Kiniją, kaip apie "vienetą" — dėl jos margaspalvio sudėtingumo, didingumo, įvairumo, genčių gausumo.

Toks įdomus, keistas, daug kam nepažįstamas kraštas. Kei-

stoki, savotiški, paslaptingi, bet ir simpatingi to krašto gyventojai.

Kultūros žmogus negali prasišaukti nors šiek tiek nesupažinęs su Kinija ir kinais dar ir dėl to, kad kas penktas pasaulio pilietis, Dievo šeimos narys, yra, mažiau ar daugiau, simpatingas "Čung-Hua-Zen" — "Centrinės klestinčios imperijos" žmogus.

Ne taip svarbi pasauliui kadaise nuošalios ir užsidiariusios didžiosios imperijos praeitis, bet gal lemiančios reikšmės turi albandanti, nerimaujanti, neišsikišanti dabartis ir grąsinanti ateitis.

Dvilypis kiniečio charakteris

Išpuodingiausias kinietiško charakterio bruožas, sunkiai arba net visai nesuprantamas daugumai vakariečių, yra dviejų skirtingų, kartais net priešingų gyvenimiškų filosofijų — Taoizmo ir Konfucizmo — suderinimas. Taoizmas teorijoj ir praktikoje yra indiferentiškumo, apatiškumo, skeptiškumo, prietaringumo ir pašaipos visoms žmogaus pastangoms, institucijoms, įstatymams teorija, o Konfucizmas yra praktiško moralizmo ir asmeninių talentų įvertinimo mokslas.

Kiniečiai yra konfucionistai pasisekimuose, o taoistai keblumų atvejais. Kinietis inteligentas, magistras, valstybininkas yra praktiškas konfucionistas savo viešosiose pareigose, o privačiame gyvenime — poetas taoistas. Kada konfucionistas mąsto, planuoja, stengiasi, tai taoistas tik stebi ir šypsoi. Autentiškam kiniečiui tiesi, paprasta, nesudėtinga vakariečio mąs-

tyse ir gyvenimo linija atrodą kažkas primityvu, neapdirbta, stačiokiška, neskoninga, praktiškai gyvenimui nepritaikyta. Reikia, mat, žinoti, kad nuo pat mažens sunkiai už egzistenciją kovojąs kinietis turi visą eilę pergyvenimų, dažniau skaudžių negu džiugių. Tai pasuka jį į skeptišką pasaulėžiūrą, praktišką materializmą, visais ir viskuo abejojančio atsargumą. Negalima sakyti, kad jam trūktų jėgų pasitikėti kitais: jam trūktų pasitikėjimo valios.

Genialus prisitaikymas prie kitų, formalinis manieringumas, įgintas kantrumas, neišnykstanti šypsena yra neatskiriamos kiniečio ypatybės, išreiškiančios po silpnumą ir kartu stiprybę. Geram kiniečiui nugalėti revoliuciją, "suvirškinti" priešą yra tik sugebėti pasisavinti, kas revoliucijoj ir priešė yra gera ir gražaus. Čia kaip tik glūdi 4,000 metų Kinijos istorijos nenutrūkio silo paslaptis.

Pasyvaus pasipriešinimo išmintis lengvai įžiūrima ir šitoje posakiuose: "Iš visų 36 išiečių pati geriausia yra pabėgimas", "Tikras didvyris niekuomet nelenda į pavojų", "Mokėk žengti žingsnį atgal savo minčių kelyje", "Geriau uždegti, kad ir menką, žiburėlį, negu keikti tamsą", "Neišbudink miegančio šuns", "Jei yra ryžių, tesidalina jais visi". Tokia išsiukinėjimu paremta pasaulėžiūra, tokie labirintiniai keliai, enigmatinės mintys savotiškai apdailina, suminkština, pasaldina, sušvelnina kiniečio būdą, jausmus, gyvenimą. Jis atrodo nuolaidus, nuolankus, lengvai sukalbamasis, visiems besišypšas individas. Tačiau kiniečio širdies, ir minties gilumos yra sunk-

čiai išmatuojamos net ir patyrusiam vakariečiui stebėtojui. "Kiniečio charakterio, jo širdies, jo minčių scenos uždanga man po 30-ties metų stebėjimo, studijų, atsidavimo ir meilės pasi- lieka ir dabar pusiau uždara", — taip išsireiškė gilus sinologas ir didelis misionierius salezietis vysk. Ignacas Kanazei, guldamas jau mirties patalę.

"Raudonasis didysis reikalas — Hung-szi"

Vedybos Kinijoj keliamos kiek galint tirštesnė džiaugsmo, laimės, geriausių linkėjimų atečiai aplinkoje. Raudonos spalvos apdarai ir papuošalai, kaip ir kiek galint didesnė — net ir visam gyvenimui į skolas įklįmą — prabanga. Brangoka yra jau pati vestuvių kombinacija. Po daug susitikimų, išsikalbėjimo, derybų dėl kraičio, užkandžių, "piršlei" ruošiamųjų puotų (Kinijoj mažiau priimtas yra piršlys), daroma raštu sutartis. Sužadėtinis turi teisę pats užrašyti savo gimimo ciklo gyvulių vardą. O sužadėtinė tai būty drovu. Tą svarbų žanaginį veiksma sutvarko jos tėvai. Gimimo metų ciklo gyvulių yra visas tuzinas. Štai jie: kiškis, gaidys, tigras, kiaulė, drakonas, jautis, pelė, beždžionė, žaltys, avinas ir arklis. Lyginami jaunų ir jaunosios ciklai. Gal jie, daugiau ar mažiau, sėkmingi, gal vengtinos ir pačios vestuvės. Jei, pavyzdžiui, jaunuolis gimė gaidžio cikle, o mergaitė jaučio, tai pasisekimas užtikrintas, nes tie du sutvėrimėliai moka darniai sugyventi. Jau blogiau, kai reikia derinti arklį ir jautį, gaidį ir šunį, kiaulę ir beždžionę, vienas kito nekenciančius.

Kas atsitinka, jei vargšė mergina yra gimusi tigro cikle? Niekas jos nenorės. Dėl to tokie kikičiai pagonių šeimos dažnai likviduojami vos tik gimę. Pagoniškasis kalendorius, tarp kitko, nurodo taip pat lemtąsias ir nelemtasias vedybų dienas. Atlikus tuos ciklų lyginimus.

Nauji lietuviški rekordai

Po \$1.50 vienas

Ar Jūs žinot mergužėlės. Suktinis ir Ar aš ne vyšnelė. Lietuvos Radio ir Vilniaus Universiteto chorai. Voveraičių šokis. Kaimo polka. Subatėlė. Švedo ansamblis. Skudučiai ir Birbynės. Šaltysius ir Ar aš ne vyšnelė. Vilniaus Universiteto chorai. Žalioji lankelė. Solo. Lietuvininkas ir Pas motinėle. Solo. Tumalevičiūtė. Jonkėlis ir Polka. Švedo ansamblis. Saulelė raudona ir Per laukelį, ir Nudavė močiutė. Lietuvos Philharmonijos chorai. Pasitupkė ir Kubilas. Švedo ansamblis. Lino žiedas. Švedo ansamblis ir Daina apie sesytę. Solo. Saulevičiūtė. Klumpakojis ir Malūnėlis. Švedo ansamblis. Jonelio polka ir Dariau lyseles. Solo ir orkestras. Aš išdainavau visas daineles ir Kur tas šaltinėlis. Solo. Siparis. Tykiai Nemunėlis teka ir Visur tyta. Solo. J. Babravičius. Žvaizdelės ir Temsta dienele. Duetas. Motekaitienė ir Kalvaitytė. Kur bėga Šešupė ir Draugai ir kova. Choras. Laimutė polka ir Palvis. Solo su skudučių orkestru. Linksma giesmė ir Tyliają naktį. Solo. Motekaitienė. Sveikas Jėzusas ir Gul šiandieną. Solo. Motekaitienė. Kam šeris žirgelis ir Kai aš turėjau. Duetas. Vanagaitis ir Olšauskas. Tu, Lietuva ir Dru-lia. Pupų Dėdė ir Dėdienė. Našlaitės kapas ir Griovėsiu gelelė. Pupų Dėdė ir Dėdienė. Milda ir Skubink prie kryžiaus. Solo. Jakubauskaitė-Jackevičienė. Alutis ir Šauksmas. Budriūno vyrų kvartetas. Tėvynei ir Subatos vakarėlį. Budriūno vyrų kvartetas. Vežė mane iš namų ir Klumpės. Budriūno vyrų kvartetas. Į kovą. Gyvenimo aidu ir O, dalelė. Budriūno vyrų kvartetas. Valsas ir Žvakė ir plastakė. Budriūno vyrų kvartetas.

Dvylikos colių lėto grojimo rekordas, kuriame įgrota 16 naujų lietuviškų dainų ir šokių tik \$4.95.

Rekordus siunčiame paštu ir visus kraštus ir miestus. Amerikoje pašto ir supakavimo išlaidoms siųskite ekstra \$1.50. Kanadon—\$2.50. Į kitas pasaulio šalis daugiau. Siųsdami rekordų užsakymą, siųskite kartu ir Money Order, nes COD rekordų nesunčiam.

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

LENKAI IESKO SAVŲ

Lenkijos spauda dabar daug, plačiai ir palyginamai atvira rašo apie savų tautiečių, "įstrigusių" Rusijos imperijos žemėse, grąžinimą.

Dienraštis "Życie Warszawy" autorius J. Chudziński sako, kad SSSR esama užsilikusiu trijų kategorijų lenkų: vieni jų, kurie pasilikę lenkų apgyventose žemėse, kurios atiteko SSSR, kaip štai: Vilniaus, Volynės, Tarnopolio, Gardino, Novogrudo ir Lvovo; kiti, kurie buvo ištremiti į SSSR, ir tretieji, tai tie, kurie buvo nuteisti ir išgabenti iš Lenkijos. Dabar jie turi būti visi grąžinti Lenkijon. Jo apytikrių apskaičiavum "įstrigusių" lenkų dabar SSSR valdomose žemėse esama apie pusantro milijono žmonių. Tai esanti didi skriauda padaryta lenkų tautai ir dabar ji turi būti atitaisyta.

Tarp tų rusuose užsilikusiu ar ten išvežtų lenkų esama nemaža mokslo vyrų, spaudos darbininkų ir kitų iš švietimo tarpo. Kitiems jų iki šiol nebuvo leista susisiekti su Lenkijoje gyvenančiais. Nors, esą, Lenkijos

jei reikalai gerai klostasi, keičiamasi dovanomis. Ir čia viskas atliekama pirsilaikant kalendoriaus ir ceremonialo reikalavimų.

Štai jau didžioji, ypač mergaitė, gyvenimo diena! Po visos eilės prostracijų — dangių, žemės, mirusiųjų lentelės, tėvams, giminiams, draugams, kaimynams, svečiams — sužadėtinis išgygiuja pasiimti sužadėtinės. Jau mergaitės namuose, vargšelis, dar kartą turi pasidokamuoti — klūpčioti ir žemai lankstyti. Po to jis būna apdovanuojamas gero linkėjimo ženklu — ryžiams valgyti pagaliukais ir dviem puodukais vynu — kinietiškamam "samagonui" gerti. Jaunoji išnešama raudonoj, visais laimės ir pasisekimo ženkais papuoštoj dengtoj kėdėj, lydimą ilgos procesijos, ausis veriančios tam-tam muzikos ir petardų triukšmo. Išlipdama iš kėdės jau jaunojo namuose ji atidžiai padeda koją ant gera linkinčio daikto — balno. Po to atsieda ant saiko grūdams, kaip partekliaus pažado. Tik dabar atėjo laikas tai porelei susitikti ir iš arčiau susipažinti! Dabar, jau sujungtomis jėgomis, kar-tojamos prostracijos, kaip jau buvo sakyta, su priedu "židinio dievačiui" ir galų gale tarpusavyje. Tuo baigiasi vedybų ceremonialas, seka puota, o po jos gyvenimo realybė, kartais labai sunki, net žiauri, ypač pagoniškesnių šeimų moterims.

"Europos Lietuvis"

LIETUVIŲ AUDITORIOJE kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį groja Lietuvos Auditorijos orkestras, muziko V. Jančio vadovaujamas. Jaunimas ir senimas kviečiami praleisti savaitgalį vakarus prie šokių muzikos. 3133-37 SO. HALSTED ST. VI 2-6172

New Life Delicatessen Namie gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa. 3146 SO. HALSTED ST. Victory 2-7666 Jonas Grinius, savininkas

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS ir priruošimas pilietybei Greitas, lengvas, pasėkmingas Pusiau-privatus 12042 SO. MICHIGAN AVE. Waterfall 8-6863

Siunčiame siuntinius į Lietuvą ir kitus kraštus

Jei neturite savo siuntinių, tai pas mus gausite visokių daiktų siuntimui nebrangiomis kainomis.

Mes patarsime, ką ir kaip siųsti. Prašome įsitikinti.

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpos). (Sk.)

komunistų vadovybės buvo prašyta leisti lenkam iš SSSR grįžti į savo kraštą, bet tokių parvyko vos 6 tūkstančiai. Kiti iki šiol neturi galimybės parvykti.

Tame pačiame dienraštyje "Życie Warszawy" prof. St. Wielunski rašo, kad jo žiniomis, Vilniaus srityje yra per 250 tūkstančių kalbančių lenkų kalba. Įdomu, ne lenkų, bet lenkiškai kalbančių. Vadinas, ir tokius Lenkija privalėtų "nusisavinti". Štai kokia pavojinga ta lenkų kalba! Ta pavojinga kalba kalbančių prof. St. Wielunski randa visoj Bielorussijoje, o Gardino apylinkėse kitokių ir nesama. O štai kas mums įdomiausia. Anot to profesorius, Lietuvos nepriklausomybės metais Kauno gyventojų vienas trečdalis vartojo lenkų kalbą... ir tokie neprivalėtų būti pamiršti ir pargabenti Lenkijon. Jo "žiniomis", lenkiškai kalbančių ar lenkų kilmės esama daug Maskvoj, Uralo kalnuose ir kitur rusų apgyventose žemėse. Ir tai ne tie, kurie buvo varu išvežti iš Lenkijos, bet tenai iš seniau gyveną. O be šių dar esama tokių, kurie laikomi priverčiamųjų darbų stovyklose. 1940-1941 m. Vilniaus karių brigados kariai beveik visi buvo išgabenti Rusijon ir jų dalis buvo padėti Vorkutos ir kitose panašiose priverčiamo darbo stovyklose.

Taigi, Lenkijos spauda, bent truputiuką nusikračiusi masinio sloučio, gali palyginamai laisviau rašyti apie jų tautai padarytas skriaudas, kelti klausimą apie visų lenkų, išgabentų iš Lenkijos priverčiamais darbais Rusijon, grąžinimą Lenkijon. Net lenkų spaudoj nurodomas apytikris skaičius, kiek lenkų buvo ištremiti į rytus ir kokiose priv. darbų stovyklose jie laikomi.

O "nepriklausomoj, suverinėj" Tarybų Lietuvos socialistinėj respublikoj niekas nedrįsta panašiai viešai pasisakyti, nes iš pavergtos Lietuvos dar iki šiol eina žmonių medžioklė Sibiro kategoriniams darbams. Niekas nežino, kiek kasmet Lietuvos gyventojų išgabenama į rytus, ir niekas nežino, kiek Lietuon apgyvendinama "vyresniojo brolio" atstovų.

Tarybų Lietuvoje maskvinis slogutis veikia pilnoje savo galioje ir yra kas jo tam veikimui "tūravoja", džiaugiasi, dėkoja, gavę teisę nustatinėti kaimų, rajonų, miestų sienas... ir lyg pasityčiojimui sakoma, kad tai sąjunginių respublikų teisų praplečimas, vedąs į didesnę jų savarankumą...

—J. Vlks.

Pavojus senberniams

Nesvarbu, vyras tai ar pelė, bet... kokia nors katė ji būtinai pagaus.

Atidėtas Chicagos vandens prašymas

WASHINGTONAS. — Skubėdamas šeštadienį išsiskirstyti atostogų senatas, nepaisant primygino sen. Douglas (dem. iš Ill.) reikalavimo baigti svaryti, nutarė Michigano ežero vandens diversijos bilių atidėti po atostogų ir perejo prie kitų dienotvarkės punktų. Douglas įrodinėjo, kad Michigano ežere natūralus vandens pakilimas ir nukritimas vidutiniškai siekia 6 pėdas, gi autorizavus kongreso priimtąjį diversijos bilių, Didžiųjų Ežerų vanduo nukristų nedaugiau kaip tris aštuntadalius, daugiausiai pusę colio.

"Mirties smūgis" Chicagos vandens biliui sudavė senatorius William Proxmire (dem., Wis.), pagrąsindamas, kad jis pats vienas kalbės prieš bilių per išties 24 valandas. Tas jo grąsinimas paveikė senatorius, kurie jau buvo pavargę nuo ginčų, mieguisti ir laukė sesijos pabaigos.

Iškalbėjęs ištisas dvi valandas sen. Proxmire pasakė, kad jis kalbės dėl kiekvieno 756 lakštų, kuriuos sudaro senato darbai to biliaus klausimu. Jei to nebus gana, jis kalbėsias apie Oklahomos sauskelį žemėlapi.

Tuo biliu Chicago nori gauti daugiau vandens, kad galėtų pagreitinti nutekėjimą kanalais ir Illinois vandens srovėmis į Mississippį upę, gi šešios Michigano paežerės valstybės priešinosi, vadindamos bilių "vandens vogimu".

UNIJOŠ VALOSI

Forest Park, Pa. — AFL-CIO vykdomoji taryba įsakė Operating Engineers unijai apsisvalyti nuo korupcijos. Korupcija toje 284,000 narių unijoje esanti susijusi su William E. Maloney, 78 metų, iš Chicagos, kurs dėl senato tyrinėjimų atsisakė iš savo pareigų pereitį vasario mėnesį. Korupcija randama ir tos unijos. Chicagos 150 ir 339 lokaluose. Be to, įsakyta ištirti korupciją 32,000 narių tarptautinėje juvelyrų darbininkų unijoje.

Raporte sakoma, kad lokalas nuo 1950 metų nupirko Maloney 4 kadilakus, iš kurių du jis tebeturi, ir dar davė jam \$2,500 pinigais konvencijos išlaidoms, nors visas tos konvencijos išlaidas unija apmoka pati.

George Meany, AFL-CIO prezidentas, pareiškė, kad jis tiria korupciją ir trijose kitose unijose, būtent: 450,000 narių viešbučių ir restoranų tarptautinėje unijoje, 315,000 narių mėsinių unijoje ir 850,000 narių dailininkų (Carpenters) unijoje.

MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI

(Nauji dideli trokštai - naujasis kraustymo traukinys)

Stygu metu patyrimas - Pigus ir saugingas pataravimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Westbrook 5-9209

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriuose kiekvieno santaupos ir apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN. 6245 SOUTH WESTERN AVE. GRovehill 6-7575 CHICAGO 36, ILLINOIS

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN. 4559 SOUTH PAULINA STREET YArds 7-0145 CHICAGO, ILLINOIS

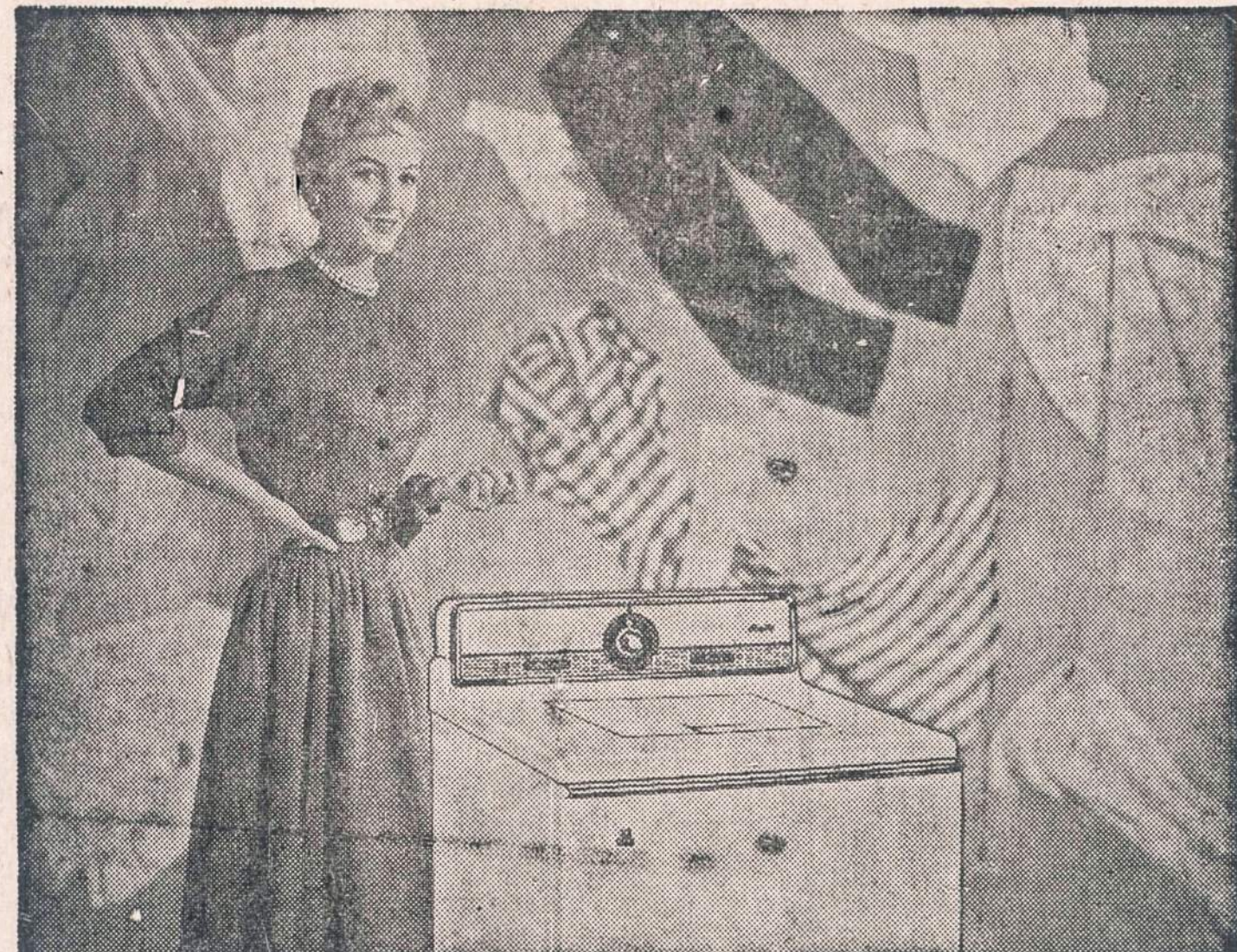
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN. 2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083 CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN. 3430 SOUTH HALSTED STREET CLiffside 4-0104 CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN. 1447 SOUTH 49th COURT TOWnhall 3-8131-2 CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN. 1800 SOUTH HALSTED STREET HAYmarket 1-2028 CHICAGO 8, ILLINOIS

3 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.—TUESDAY, AUGUST 26, 1958

Everything* is Washable in the NEW MAYTAG ALL FABRIC AUTOMATIC

* If it's safe in water... it's washable in the new Maytag. Sheer stockings and delicate sweaters of fragile modern fabrics... dainty baby woollens... sturdy cottons and heavy materials... now you can wash them all automatically, yet with the gentleness of hand washing. Saves on ironing, too!

Only MAYTAG offers you all of these features:

- Two speed washing action. Push-button control.
- Automatic water level control saves water.
- Built-in Suds Saver optional.
- Choice of 3-water temperatures, with exclusive cold water wash or rinse.
- Gyrofoam action and double spin tubs for cleaner, faster washings.
- In White, Pastel-tone Green or Yellow.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street

Tel. HEMlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

JOS. F. BUDRIK FURNITURE

3241 So. Halsted Street CHICAGO 8, ILLINOIS

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months. \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.	
7 cents per copy, 10c. on Saturday	

Kitose JAV vietose ir Kanadoj	
metams	\$11.00
pusei metų	6.00
trim mėnesiams	3.50
vienam mėnesiui	1.25

Užsienioose	
metams	\$14.00
pusei metų	7.00
vienam mėn.	1.50

Dienraščio kainos:	
Chicago	\$13.00
metams	7.00
pusei metų	4.00
trim mėnesiams	1.50
vienam mėnesiui	1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Šiandien Alaska balsuos

Šiandien, antradienį, Alaskos piliečiai balsuos, ar įeiti į Jungtines Amerikos Valstybes, kaip 49-as federacijos narys, ar ne. Manoma, kad bent du trečdaliai balsuos „yes“.

JAV kongresas jau yra nutaręs suteikti Alaskai „valstybės stovį“ (statehood).

Balsuotojai, be to, nominuos kandidatus dviem vietom JAV senatę ir vienai vietai atstovų bute. Jei balsuotojai pasisakys už įsijungimą į Š. Amerikos Uniją (federaciją), tai senatorių ir kongresmano rinkimai Alaskoje įvyks lapkričio mėnesį, kaip ir kitose valstybėse.

JAV senatę po to bus 98 nariai, o atstovų bute 436.

Kongresas išsiskirstė

JAV kongresas pabaigė savo antrąją (paskutinę) sesiją anksti ryte sekmadienį. Senatas posėdžiavo beveik iki pradedant brėkšti.

Sesija užsitęsė ištisą savaitę ilgiau, negu buvo planavę kongreso vadai, ir vis dėlto kai kurie svarbūs sumanymai pasiliko nebaigti svarstyti. Vienas jų tai vandens tiekimo padidinimas iš Michigan ežero. Šiam sumanymui atakliai priešinosi Wisconsin senatoriai ir atstovai, sakydami, kad, duodant daugiau ežero vandens Chicagos miestui, nuseksią jų uostai, — nors karo departamento inžinieriai laiko šią nuomonę nepagrįsta.

Nebuvo priimtas darbo santykių įstatymas. Vieną sumanymą atmetė atstovų butas. Prez. Eisenhoweris prašė kongresą pataisyti originalų Kennedy-Ives pasiūlymą ir balsuoti iš naujo, bet jau nebuvo laiko.

Bendrai, 85-is kongresas yra atlikęs daugiau, negu buvo tikėtasi. Konservatoriai jį peikia, kad jisai „sumušė išlaidumo rekordą“, paskirdamas milžiniškas sumas krašto gynybai ir užsieniui pagalbai.

Rinkimų kampanijos metu šią priekaištą naudos daugiausia republikonai prieš demokratų. Bet kai prezidentas yra republikonas, tai demokratams dėl to nelabai rūpinasi.

Apžvalga

DĖL AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO PARUŠIMO

Apžvelgdamas spaudoje pasirodžiusius atsiliepimus apie įvykusį Bostone Amerikos Lietuvių Kongresą, K. Mockus rašo „Drauge“ (rugp. 25 d.),

kad tuose atsiliepimuose —

„daugiau nuomonių skirtumo pasireiškia ne dėl kokių esminių, o dėl procedūrinių ar techninių dalykų. Pačios Lietuvių Tarybos struktūra ar net jos veikla liko beveik neličiama. Kalbama tik apie kongreso pre-

zidiumą, pranešimų ilgumą ir panašius dalykus. Net ir taip uoliai garsinami tautininkų nutarimai iš tikrųjų daugiau liečia procedūrinius dalykus“.

Viena dalis šitų pastabų visai teisinga. Pasireiškusi Kongrese „opozicija“ bei jos šalininkai, savo atakose prieš Kongreso vadovybę, neišsklėdė vieno esminio klausimo, kuriuo būtų reikėję su ja ginčytis. Tačiau nevisai tiesa, kad ta opozicija tenkinosi arba tenkinasi „procedūriniais dalykais“. Kur kas daugiau dėmesio ji kreipė ir tebekreipia į partinius ir asmeninius dalykus.

Tik pažiūrėkite, kaip „Dirva“ terlioja „Alto trijulę“, o ypač Alto sekretorių.

Bet grįžkime prie procedūros ir technikos. Pats K. Mockus, teigiamai kalbėdamas apie Alto pareigūnus, kurie Bostono Kongresą sušaukė ir pravėdė, mano, jog Kongreso pareigūnams buvo trūkumu. Vienas trūkumas tas, kad nebuvo pakankamo kontakto tarp Alto centro, kitų Alto narių, ir bostoniško skyriaus. Jisai rašo:

„Šiandien man labai aišku, kad reikėjo tą kontaktą labai padidinti ne tik tarp ALTO Vykdomojo Komiteto narių ir visų kitų ALT narių, kurie praktiškai kongreso rengime liko nedalyvavę ir apie jo rengimą, rodos, žinojo tik iš laikraščių“.

Čia p. Mockus klysta. Apie Kongreso rengimą buvo ne tik per spaudą informuojama visuomenė, bet buvo siuntinėjami pranešimai, kvietimai ir paraginimai visiems Alto nariams, ALTO skyrių valdyboms, kooperuojančių draugijų komitetams ir paskirtiems veikėjams. Tų pranešimų buvo 7, neskaitant laišku, skirtų vien tik Tarybos nariams. Keturi ilgesni pranešimai buvo multiplikuoti šimtais egzempliorių: vienas — 800, trys — po 1.000. Jie buvo siuntinėjami po 30 iki 50 kopijų, su prašymu paskleisti juos tarp vietinių veikėjų.

Šitie atsikreipimai į Alto narius, skyrius ir draugijas buvo pradėta skelbti spaudoje ir siuntinėti Alto nariams ir veikėjams kovo mėnesio pradžioje, kai tik pasibaigė kolonijose Vasario 16-os minėjimai.

Tuose pranešimuose buvo nurodomi Amerikos Lietuvių Kongreso tikslai ir buvo raginama duoti sumanymų bei pasiūlymų Kongresui, prašant juos siųsti raštu ALT centrui, „ne vėliau, kaip š. m. birželio 10 d.“ (kad Vykd. Komitetas galėtų iš anksto paruošti smulkiai Kongreso darbo tvarkę).

Pagrindiniai Kongreso programos punktai buvo galutinai suformuluoti ir su visų keturių Alto Vykdomojo Komiteto narių parašais (taigi ir p. A. Olio) buvo paskelbti ir išsiuntinėti gegužės mėn. 28 d. (Tautininkų „Dirva“, beje, neįdėjo nei šito, nei kitų Alto centro pranešimų).

Pagaliau Vykd. Komiteto nariai dalyvavo Chicagos Lietuvių Tarybos susirinkime, specialiai sušauktame Kongreso klausimams diskutuoti. Jie turėjo, be to, pasikalbėti su tais klausimais ir su žurnalais. O su Alto skyriumi Bostono centras ne tik susirašinėjo, bet susisiekdavo ir telefonu.

Darbo aplinkybės

Taigi kontaktų palaikymo atžvilgiu buvo padaryta visa, kas tik buvo galima; faktiškai, iš Alto centro pusės buvo šį kartą atlikta daugiau, negu rengiant tris pirmesnius kongresus, — nors aplinkybės šį kartą buvo daug keblesnės.

Tik ką buvo praėję Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimai, kurių surengime Vykd. Komitetas teko dalyvauti, susisiekiant su Washingtonu dėl Lietuvių Dienos rengimo JAV kongrese, nustatant projektuojamų rezoliucijų pagrindus, sakant kalbas įvairiose miestuose.

Gegužės mėn. Vykd. Komitetas paruošė Memorandumą valstybės departamentui ir to mėnesio 19 d. vyko į Washingtoną pasikalbėti su departamentu ir su JAV Informacijos direktorium.

Besitariant birželiui, Vykd. Komitetas turėjo vėl nemažai darbo, padėdamas Alto skyriams pasiruošti „birželio įvykių“ minėjimams (kai kuriems V. Kom. nariams teko ir patiems kalbėti tuose minėjimuose).

Šitokiose aplinkybėse, truputį keistai skamba K. Mockaus sugestija, kad Alto Vykd. Komiteto nariams reikėjo dar nuvykti į Bostoną asmeniškai pasikalbėti su to miesto veikėjais ir Kongreso rengimo komitetu!

Pasiūlymai Kongresui

Nevisai tiesa ir tai, kad nebuvo pateikta konkrečių pasiūlymų Kongreso programos (kuri buvo atspausdinta!) klausimais. Trimis svarbiausiais klausimais buvo paruošti rezoliucijų projektai: 1) Amerikos Lietuvių nusistatymas Lietuvos laisvinimo reikalui, 2) Pareikšimas JAV vyriausybei, 3) Kongreso pasiūlymas Amerikos Lietuvių Tarybai.

Ketvirtas klausimas — Amerikietiška akcija ryšium su šiuo metų JAV kongreso rinkimais

Pakistano ministeris pirmininkas Malik Firoz Khan Noon patvirtino, kad jo kraštas veda derybas su Iranu ir Afganistanu dėl bendros gynybos. Jis pasiūlymą Iranui ir Afganistanui sudaryti su Pakistanu federaciją. Žemėlapyje juodos plotos rodo, kurias Azijos sritis tokia federacija apimtų.

KITAIS ŽODŽIAIS...

Rašo IPOLITAS

Atpasakodamas Maskvos prištųjų choristų šokėjų pasirodymą tarptautinėje parodoje Briuselyje, Belgijoje, „New York Times“ korespondentas Taubman sako: „Rusai programa siekė įrodyti savo krašto milžiniškumą, joje gyvenančių tautų skaičių ir didelį gaivumą“. Pasirodo, „rusų“ tarpe buvo ukrainiečių choro ir šokėjų ansamblių, latvių baleto grupė, gruzinių grupė ir daugelis kitų tautų grupių. Išpildžio padaręs ir lietuvius, apie kurį Taubman rašo: „There was a touch of lyricism in a shepherd's tune played on a crude pipe by a Lithuanian performer“.

Londono „Times“ literatūros priede skelbiama Lyall „Guide to 25 Languages of Europe“ — susilaukusi jau 16 laidų. Skelbimas sako tai „neįkainuojama knyga keičiamiesiems turistams, nes padėtų Portugalijoje aiškinti kaimiečiams, kad pritrūko gazolino, arba

— buvo paliktas, taktikos sumetimais, „atdaras“, laukiant iniciatyvos šiuo klausimu iš asmenų, veikliai dalyvaujančių šios šalies politikoje.

Gal buvo klaida, kad nebuvo iš anksto paskirti tais klausimais referantai. Bet tai nebūtų pakeitę padėties. „Opozicija“ nenorėjo jų svarstyti ir neleidė kitiems vystyti, nukreipdama visą savo energiją į atakas prieš amsenis ir prieš patį Altą.

Referuoti tais klausimais, veikiausiai, būtų tekę vėl tiems, kurie ruošė rezoliucijų projektus. Ar buvo verta tai daryti riksmo ir asmeninių užgauliojimų atmosferoje?

Dabar, kaip ir tada, kai tie „opozicionieriai“ puola „senus veidus“, sėdėjusius už Kongreso prezidento stalo, jie puola pačią Tarybą. Nes juk tie „veidai“ yra atstovai gru-

Kaune su vežiku derėtis dėl kainos“. Kažin, ar skelbimo rašėjas žinojo, kad Maskva kol kas neįsileidžia turistų „derėtis Kaune su vežiku dėl kainos“?

„New York Times“ vedamuoju rašo: „Pirmas pasaulinis karas prasidėjo po to, kai nacionalizmo užsidegas serbas nušovė Austrijos sosto įpėdinį. Panslavizmo priedanga šį serbų nacionalizmą rėmė rusų carai. Antrasis pasaulinis karas prasidėjo po to, kai imperializmo batais apsimovusi Sovietų Sąjunga susitarė su pangermanizmu, užsigėdusi Hitleriu pasidalinti Lenkiją ir pasigrobtį Pabaltijo kraštus. Sovietų Sąjunga dabar tiesia nagus remti Nas-

serio panarabizmą tikslu panaudoti jį kitam imperialistiniui išplitimui“.

Estas Oskar Loooris, autorius didelio trijų tomų veikalų vokiečių kalba apie estų se-

pių, sudarančių Altą. Jų niekinimas yra ne kritika kokių nors jų darbų (kadangi apie veiklą „opozicionieriai“ iš viso nieko nepasakė), o atakos prieš Altą sudarančios srovės — ir prieš srovių susitarimo principą, kuriuo yra pagrįsta Alto veikla ir organizacija.

Tad yra klaida manyti, kad užsimojimas sugriauti Alto organizacijos pagrindus, padėjęs tik „neesminį“ nuomonių skirtumą. — skirtumą, kurį galima užglostyti „beašiška“ pabarus vienos ir kitos pusės laikraščius (bet ne „savisiškius“). Neužmirškime, kad visi totalitarizmo atstovai pradeda savo nelemtą darbą, stengdamiesi arba paimiti savo kontrolėn, arba sunaikinti demokratines visuomenės organizacijas. Kai šita tikslą jie pasiekia, tai jie paskui padiktuoja ir esminius dalykus.

novės tikybą (Grundzüge des estnischen Volksglaubens), „The Slavonic and East European Review“ (nr. 85, 1957 m.) sako, Maskvos įsakymais, Estijos istorija šitaip „sumark-sinta“. Pirmiausia, tauta gyvenusi taip vadinamą „matriarchatą“ — motinos (mo-ters) viršenybės šeimoje. Šis laikotarpis ejęs nuo 8000 iki 1500 metų pirm Kr. Jį sekė „patriarchatas“ (1500 iki 800 metų po Kr.), kur valdžią šeimoje turėjo tėvas (vyras). Po to sekė žemės nuosavybės laikotarpis, 800—1200 m., o po jo „feodalinio laikotarpis“ (1200 —1860). Šį tarpsnį pakeitė „kapitalizmas“, kurį 1940 metais pašalino Sovietų okupacija. „Planas“ buvęs estų istorikams užkeltas žurnale „Voprosi Istorii“ (nr. 10, 1950 m.). Būty įdomu partūri, ar šitokią planą ir lietuviams istorikams rusai užkorė.

Kur dingsta saulės šiluma?

Washington. — Didžioji dalis iš saulės gaunamos šilumos tenka pusiaujo (ekvatoriaus) sritims, dalis jos atsimumusi vėl grįžta į erdvę. Likusioji dalis yra sugerama, šildant žemę ir išgarinant okeanų vandenį, saugant Natū-nal Geographic magazine.

Dalis šilumos nuo žemės paviršiaus radiuoja į erdves nakties metu, bet didžioji dalis yra išnešiojama drėgno oro ir okeanų srovių tolyn asigalių link.

Fazanai laukia medžiotojų

St. Paul, Minn. — Fazanų medžiavimo sezonas Minnesotoje prasidės spalio 18 d. ir tęsis visą mėnesį iki lapkričio 16 d. Šaudymo laikas nuo 10 val. ryto iki saulėlydžio. Kadangi šiemet fazanų derlius yra labai didelis, tai leidžiama nusišauti po 3 patinus per dieną ir su savim galima turėti šešis.

„Bananų košė“

Rio de Janeiro, Brazilija. — Antropologas prof. Hans Becher tarpe Araca ir Diminoco upių sukurdo dvi ligi šiol nežinomas laukinių indėnų gentis. Pranešime Brazilijos Mokslo Progreso draugijai prof. Becher rašo, kad tie indėnai gyvena palėpėse ir augina manioką. Vyrai turi dvi žmonas, kurių senesnėji dirba visus darbus. Jie nepažįsta jokios muzikos, nemoka austi ir nesiverčia laivininkyste. Kai toks indėnas miršta, jo kūnas sudeginamas ant laužo. Iš bananų sugrūdama košė, į kurią įmaišomi sudeginto lavono pelenai. Tokią košę valgydami indėnai tiki, kad jie paveldi mirusiojo gerąsias savybes.

BRUNONAS BUŠACKIS

Laisvės partizano mirtis

DANCIGO 1734 M. EPIZODAS ŠIŲ DIENŲ ŠVIESOJE

15.

Kas liečia Nietzsche — čia teks tarti paskutinį žodį dėl jo teorijos, jo evolucionistinė etika nors ir paneigė eudaimonizmą bei hedonizmą, kuriuo mitu karjerizmo ir ypač filisterizmo parazitai, bet ji buvo labai nesocialinė. Nietzsche gerai žinojo, kad žmogaus vertę galima pažinti iš to, kokiame laipsnyje jis pakelia ir pakencia tiesą. Jo sąmonė klydimas nebuvo aklumas, bet bailumas. Jis gerai žinojo, kad žmogus yra įspėtas ir tris kosminės evoliucijos stadijas: įstatymą teiziančio Kupranugario (senojo įstatymo absoluto valią vykdančio žmogaus) stadiją, valią atradusio Liūto (dalinės laisvės) stadiją ir asmenybę, savo „Aš“, atradusio kosminio Vaiko (pilnos laisvės) stadiją.

Nietzsche stovėjo prieš logiškąją alternatyvą: arba žmogaus laisvę ir valią visiškai emancipuojant nuo „Saeva necessitas“ (būtinumo), žmogų padaryti dievu, arba tą laisvę ir valią atgal integruojant prie kosminio likimo, jį padaryti automa-

tu. Toje iš tikrųjų tragiškoje dilemoje Nietzsche, nors ir norėdamas išvystyti viltarizmą, pasisakė už kosminį fatumą. Tikslu duoti žmogaus veiksmui stimulų. Nietzsche griebėsi amžino to paties grįžimo konstrukcijos, teorijos apie gyvenimo pasikartojimą neapbrėžtą skaičių kartų. Jis tuo lyg bandė savo „didvyriams“ užkirsti galimybę pasprukti į etinį nesąistomumą, užkardyti galimybę atsikalbėti nuo etinių kovos imperatyvų klausymo. Savo kūrybos ir nykimo, amžino įvykių eigos rato sistemoje jis tarėsi žmogų išvadavęs iš progreso iliuzijų. Jis kaip ir Kantas amžinam grįžime matė techninę priemonę žmogaus afirmatyviniams nusistatymui gyvenimo atžvilgiu pažinti. Juk tik tas, kas neatsisako amžino grįžimo ir mirties žaidimo be paliovos ir be vilties kartoti, gali būti laikomas absoliučiai afirmatyviai nusiteikęs gyvenimo atžvilgiu.

Bet tokia savo amžino grįžimo sankcija Nietzsche padarė savo didvyrių rojų tikru pragaru ir amžinu košmaru. Jis su savo teorija kiek panašus į Hitlerio generolą von Unruh, kurio uždavinys būdavo nuolat perkurtinėti kariuomenę tinkančio amžiaus vyrų sąrašus, neleidžiant niekam ištrūkti nuo didvyriškosios karo prievolės. Jis dėl to gavo liaudyje „General Hel-denklau“ (didvyrius vagiančio generolo)

pavadinimą. Juk iš tikrųjų Nietzsche teorijos vadinamasis Amor Fati (meilės jausmas savo paties likimui), tas svetimo kosminio likimo transformavimas į savo asmeniskąjį likimą yra logiška nesąmonė. Kadangi meilė tegali pasireikšti valios aktu-ryžtu, o valia tegali ryžtis tik esant jai laisvai, atseit, nesant likimui, tai arba esant likimui negali būti ryžto, ir negali būti ir meilės likimui, arba esant meilės galimybei aktyviai ryžtis, nėra jį nukreipiančio likimo.

O vis dėlto logiška nesąmonė kartais gali virsti psichologine realybe. Man atrodo, tokia psichologinė realybė bus kartais partizano atvejis. Jeigu partizanas, gerai žinodamas, kad jo grupė absoliučiai neturi šanso laimėti ir kad kaip deus ex machina jam pagalbon neateis dėdė Samas ar koks nors kitas gelbėtojas, tai jo ryžtas eiti į mišką tuo atveju, jeigu dar yra šokia tokia galimybė prisitaikyti prie okupanto, bus amor fati! Aš nesakau, kad jis tą savo bedalį likimą, tas laisvės suteimas, pamiltų taip, kad jis kitokio likimo ir turėti nenorėtų. Bet aš drįsčiau tvirtinti, kad su jo ryžtu auga ir jo empirinės laisvės sfera. Jis perkelta prasme kalbant, lunatiko tikrumu laipioja kalnų atskardžiais nenukrisdamas, jo koja ten, kur mums yra raisto bedugnė ar velnio liūnas, tartum randa kulgrindas ar kokią

kitą atspirtį. Jis yra būtybė su itin išvystytu heliotropizmu, ne dėl to, kad jis kaip besotė saulėgraža sugebėtų gražiotis pagal saulę, bet dėl to, kad jo egzistencija auga nesaugume ir visuotiniame trūkume.

Vienas didžiausiųjų, nors ir ankstybiausiųjų graikų išmintinių Hesiodas uždarė viltį, tą klatingąją savybę, į Pandoros nedorybių dėžę. Krikščionybė ją ne tikta stengėsi reabilituoti, bet net paskelbė ją esant viena iš pagrindinių dorybių. Graikų pažinimas buvo nors ir liūdnas, bet kartu ir gilesnis. Jų ir didgalvė, nakčia matanti pelėda, išminties deivės Atėnės-Mineros simbolis, tepradėdavo lakioti prieblandoje. Jie gerai žinojo, kad tikta sielos prieblandoje gimsta didieji pažinimai. Ir bedaliai partizanai gyvena pesimistine Hesiodo samprata. Jeigu okultistai sako, kad žmogus yra aklas tam, kad jis galėtų veikti, ir kad jis praregėjęs jau to veikimo gebėjimo nustoja, tai, atrodo, nelaimė partizanams apdovanojo didesniu pažinimu, neatimdamą jiems aktyvizmo.

Gal tik partizanas sugeba parodyti tai, ką šiaip mums tesugeba atskleisti tik didieji menininkai kaip Beethovenas ir Rembrandtas, kad, nežiūrint tūšioje skuboję pakrikusio žmogaus šmėkliškai šurpau tikslų neapvaldymo, tas žmogus, nežiūrint masininkų išsiblašymo pa-

gundų, išdidžiai stovėdamas ir be verkšlenimo sąmoningai pripažindamas jį naikinančią kanciją, gali užsiųpyrusį pasipriešinimą reikšdamas jai kol gyvas nepasiduoti. Gal tik jis, partizanas, tesugeba parodyti, kad nors žmogaus valia ir negali pakeisti likimo, tačiau joks likimas negali nuplėsti jam šlovės ir sugriauti jame slypinčios didybės. Gal tik partizano sąmonėj brėkšta mintis, kuria išreikš albigensų pasipriešinimu susižavėjęs austrų poetas Lenau, kad gyvenimas žemėje tėra iliuzija arba tik amžinybės fata morgana, transcendencijos refleksas.

Idealizmo palinkimas žiūrėti į istoriją pagal konkrečius pasisėkimus ir nekreipti dėmesio į atskiros asmens įnašą ir auką, jeigu asmuo nebuvo iškeltas istorijos srovės ir jai toliau nevadovavo, turėjo rasti savo reikšmingą korektūrą naujame humanizme. Šis humanizmas turėjo nepaieiti pro šalį atskiros asmens subjektyvinio ryžto ir išipareigojimo. Tikrajai aukos, bet ne laimėjimo, prasme iškelti buvo pašauktas Kierkegaardas. Kierkegaardas buvo tikrasis aukos aristokratiškos atstovas, nors jis savo kilme ir buvo iš pirklių buržuazijos. Jis savo naujos kultūros viziją bei kūrybinę meilę didžiai skyrėsi nuo sprogdančios Nietzsche's neapokantės civilizacijai.

(Bus daugiau)

GAITSKELLIO PLANO NAUJOJI LAIDA

Jau nebe pirmą kartą iš-neoficialus Britų Darbo Partijos požiūris į taikos patikrinimą. Healey galvoja, kad raketų gaminimas, tarptautinio komunizmo smukimas ir galimas naujų politinių centrų iškilimas šalia Vašingtono ir Maskvos apspres būsimą pasaulinę politiką.

Savo metu buvo galvota, kad Vokietijos padalijimas kaip tik padės taiką išlaikyti. Manoma, kad sovietinių ir amerikiečių karinių dalinių budrumas Europos viduryje kaip tik bus gera. O Vokietija, kurios atsigavimo anuomet bijota, liko padalyta ligi šiol, ir dabar jau ima aiškėti, kad tų dviejų kariuomenių buvimas viena šalia kitos jau ima grėsti pasauliui sunaikinimo pavojum. Vadinas, vien šitai reikalauja susirūpinti. Tai dar mažai. 1956 metų įvykiai Vengrijoje ir Lenkijoje aiškiai parodė, kad užimtieji kraštai rusams žada ir žadės tik netikrumą. Jei įvykiai Vengrijoje pabudino Vakarų sąžinę, tai vadinamasis spūtinikas sukėlė susirūpinimą. Sąžinės klausimas, žinoma, pamažu aptilsta, bet, pagal Healey, Vengrija, o iš dalies ir Lenkija parodė, kad Rytų Europos tautos, jei atgaus laisvę, tai tik taikiai būdu, o taip pat ir tai, kad tos pavergtosios tautos yra neramūs židiniai, kurie gali sukelti pasaulinį karą. Kurį tik tų kraštų bepaimtum, kiekviename slypi pasaulinio gaisro gemalas. Tegu sukyta Rytų Vokietija ir jos malšinti pabando ateiti rusai, šitokia atvejo nepakės vakarų vokiečiai. Tegu miršta Tito, Jugoslavija gali pasidaryti ne tik pilietinio karo, bet ir svetimos jėgos įsiveržimo laukas.

Kad megatoninės ir vandeninės bombos ar naujosios raketos nepradėtų naikinti pasaulio, Healey dėl to ir svarsto tąjį neutralinės valstybių juostos klausimą. Jam atrodo, kad ta dabartinė netie patys pagrindai, kuriuos skelbė ir Gaitskell. Vadinasi, labai palanki galinti būti sutos mintys lyg ir būtų šikart

Ne taip seniai ir Britų Darbo Partijos vadovas Hugh Gaitskell dėl to siūlė savo idėją. Pagal jį Rusijos satelitiniai kraštai ir dalis Vakarų Europos laisvųjų valstybių turėtų būti paversti neutralia juosta, kad Rusijai ir didžiosioms Vakarų valstybėms netektų per daug atli vienos kitų žvanginti ginklais. Tada Gaitskellio pasiūlymas susilaukė ir kritikos, nes jame nebuvo numatyta vietos kai kuriems dabar Rusijos pavergtiems kraštams. Bet toji idėja darbiu tarp dar tebėra gyva iki šios dienos.

Neseniai Londone, štai, tuo reikala skaitė paskaitą parlamento narys darbietis Denis Healey. Toji paskaita susilaukė plataus atgarsio spaudoje (ji dabar išleista atskira brošiūra). Nors Healey mintys laikomos privačiomis, bet, šiaip ar taip, toje paskaitoje daugiau ar mažiau kartojami netie patys pagrindai, kuriuos skelbė ir Gaitskell. Vadinasi, labai palanki galinti būti sutos mintys lyg ir būtų šikart

Visuomet mokėjome aukštus dividendus DABAR JUOS DAR PADIDINOME 1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVARIUS PATARNAVIMUS VELTUI. Kešiojame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus. VISOS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION 2555 WEST 47th STREET LAFayette 3-1083

B. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sek. ir adv. Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų. Penktadienį ir šeštadienį 9:00 ryto iki 3:00 val. vakare.

PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN, TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N 4071 Archer Ave. Tel.: LAFayette 3-8248

(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS: Pirmadienį, Antradienį, Penktadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų. Trečiadienį, Ketvirtadienį 9:00 ryto iki 3:00 val. vakare.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

Remiantis Chicago Savings Bendrovės pakeitimu, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdiną biznio tvarką, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugnesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tik tiktai saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovė įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Milijonai dolerių prieinamos sąlygomis morkėlių paskoloms perkant, statant arba refinansuojant. Lengvi išmokėjimai. (Ant ūkams nuosavybių darome paskolas net 25 metų išmokėjimams).

Rašykite dėl informacijos. Mūsų turtas virš \$26,000,000.00

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION Tel.: GROvehill 6-7575

6245 South Western Avenue

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atdara nuo 9 iki 2 val. po pietų.

Septynerių metų mergaitė, Debbie Scott, iš Brooklyno, N.Y., išgirdusi iš motinos, kad dantistai traukia dantis su replėmis, nieko neskydama išėjo pro duris, ir grįžo pati replėmis ištraukusi sau du priešakinius dantis.

šiol tokios kalbos vis užkliūdavusios už laisvų rinkimų klausimo, kurį, kaip pagrindinę ir būtiną sąlygą, rusams vis statydavo Vakarai. Ligi 500 mylių, ir jie būtų su savo šiol vis manoma, kad atsakymas tokios sąlygos visiškai jū. Jei rusai sugalvotų pulti neutraliuosius, vakariečiams atitraukus rusų kariuomenę, vietiniai sovietiniai režimai Maskvos įsakymu suorganizuotų savas karines pajėgas. Bet tai nepasitvirtintu tokios Lenkijos atveju, nes užimtieji kraštai kratosi sovietinio režimo, o vietinės komunistų partijos nelabai linkusios būti priklausomos nuo Maskvos. O Vakarų komunistų partijos, kurių vis bijota, sudavė smūgį pats Chruščiovas savo garsiaja kalba.

Healey nuomone, kaip tik būtų pats laikas gerai apsvaistyti tosios neutralinės valstybių juostos klausimą. Vakarų komunistinių partijų sugrūvimas ir nepasitenkinimas užimtuosiose kraštuose, jo manymu, nebeprasminga pirmiausia, žinoma, jie nešandien daro reikalavimą būtinai leisti laisvų rinkimų. Savo siūlymo Healey nelauko tobulu, bet kiti (Chur-chill) norą pasitenkinti vien tik Vokietijos sujungimu jis kritikuoja, kaip tam tikrą neproporcingą nuolaidą Rusijai, nes Vakarų Vokietija yra ir didesnė, ir turtingesnė, ir tirščiau apgyventa kaip rytinė, ir pagaliau viena vienintelė šioje neutralioje juostoje ji galėtų greičiau išvirsti ir Rusijos satelitą, jei čia pat, Lenkijoje, kuriuo nors būdu būtų labiau įsistiprintų Rusija. Dėl to ji ta juosta turėtų būti įjungti kraštai ir rytus nuo Vokietijos, kad padidėtų pačios Vokietijos svoris toje valstybių juostoje ir nebebūtų tiesioginių ryšių tarp Rusijos ir Vokietijos.

Kritikuoją jis ir tuos, kurie galvoja, kad rusai turėtų pasitraukti iš Rytų Europos, o amerikiečiai ir britai — iš Europos žemyno. Vadinasi, visą Europos žemyną tuomet išvirstų į neutraliąją juostą. Tada, jo manymu, Vakarai ir vėl atsiderėtų nuskriaustųjų padėtyje, nes amerikiečiai būtų išsikėlę namo, o britai — savo salas, o rusai — vos už vis statydavo Vakarai. Ligi 500 mylių, ir jie būtų su savo šiol vis manoma, kad atsakymas tokios sąlygos visiškai jū. Jei rusai sugalvotų pulti neutraliuosius, vakariečiams atitraukus rusų kariuomenę, vietiniai sovietiniai režimai Maskvos įsakymu suorganizuotų savas karines pajėgas. Bet tai nepasitvirtintu tokios Lenkijos atveju, nes užimtieji kraštai kratosi sovietinio režimo, o vietinės komunistų partijos nelabai linkusios būti priklausomos nuo Maskvos. O Vakarų komunistų partijos, kurių vis bijota, sudavė smūgį pats Chruščiovas savo garsiaja kalba.

Būtu sunkumų sudrausti užpuolimą. Grasinanti atomo naudojimu būtų pavojinga, nes tai vestų į visuotinį naikinimą. Healey galvoja, kad būsimieji karai galėtų būti ribojami, neleidžiama jiems išsiplėsti, o užpuolikas gali bijoti karinio smūgio, kuris savo skaudumu atneštų žymiai daugiau nuostolių, negu nukariavimas duotų pelno. Labai didelis klausimas, ar rusai sutiktų su tokiais pasiūlymais. Tiesa, jų vadai dažnai

Ir komunistai mėgsta Hoffą

Washington, D.C. — Ne tik gengsteriai myli Jimmy Hoffą, bet jį mėgsta ir komunistai. Komunistų oficialus Worker kas savaitę parašo po saldiu žodį Detroito soferių bosui, lygindamas Hoffos gabumus su "supelėjusia" AFL-CIO vadovybe, kuri išmetė soferių uniją iš savo tarpo.

Raudonųjų meilės Hoffai priežastys yra, kad jie labai nemėgsta Walterio Reutherio ir Dave Dubinskio, ir kad Hoffa esąs linkęs įtraukti į savo unijos eiles Harry Bridges West Coast laivų krovelių uniją, tuo būdu suteikiant "progresyviams" plačią platformą raustis unijose.

Masinas daiktų vogimas nugriautuose namuose

Cook apskrityje ir Illinois valstybėje pradėjo medžioklė vagių, kurie paskutiniaisiais laikais pradėjo masiniai vogti daiktus, baldus, įrengimus ir kitus pakeliamus daiktus iš namų, kurie yra aptirkti iš savininkų autostradų pravedimo linijose. Vagiliai nakties ir dienos metu įsilaužia į apieštus ir dar net neapieštus namus, išveždami baldus, vandenietikio įtaisus, vamzdžius, šaltituvus ir kt. Vien Cook apskrityje išvogta už mažiausiai \$200,000. Per paskutinį mėnesį suimta daugiau kaip 100 vagių ir valst. tardytojams pavesta pradėti suimtųjų bylas.

kelia panašius vadinamuosius taikos pasiūlymus, bet kiek visa tai yra nuosėda? Manoma, kad tikrovė šiandien gali kaip tik diktuoti rusams norą pasitraukti iš Rytų Europos, kurioje nematyti ramybės, ir tuo pasitraukimu užsitikrinti sau saugumą. Manoma net, kad Zukovo pašalinimas dar padidino tokias galimybes, o Rytų Europa rusams ne kažin ką dabar duodanti (norint išlaikyti ramybę, dabar tuos kraštus tenka net paremti ekonomiskai).

Milžiniškos išlaidos naujų rūšių ginklams gaminti taip pat kalbėtų už sprendimą, kuris leistų apstabdyti ginklavinimą lenktynės. O lenktynės apstotų, jei sumažėtų baimė, jog gali būti užpultas. Ar iš tiesų tokia neutralioji valstybių juosta patikrintų ilgalaikę taiką? Tai, atrodo, priklausytų ne tik nuo didžiųjų valstybių geros valios — ne tik pasirašyti sutartis, bet ir sąžiningai laikytis jų, o taip pat nuo išimties pačias sutartis rašant. Pavertiesiems neutralumo minčių galėtų reikšti išsilaisvinimą iš dabartinių vergijos, bet jeigu ne visi pavertiesiems gaus tą tegu ir ribotą laisvę, tai skriaudos žaizda liks ir toliau kirminti Europos kūną.

Pats klausimo kėlimas geras tuo, kad jis populiarina mintį prieš dabartinį Europos pavergimą. Sovietų kalbos apie taiką skiriamos Vakarams vilioji ir reikalauja iš jų aukų. Šis darbiučių siūlymas, priešingai, reikalauja — jau iš sovietų "aukos" — numinti vergijos globą nuo visos eilės tautų.

"Darbininkų Balsas"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto ir nuo 7 iki 9 val. vakaro
Šeštadieniais nuo 10 iki 1 val. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid.: telefonai: WALbrook 5-5076

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
Tiktai antradieniais ir penktadieniais
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, Ketvirtadienį ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9; Antradienį nuo 1-5, Treč. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA
WALbrook 5-9106 — RANDolph 6-1150
Nervų — smegenų ligos, chirurgija
104 SO. MICHIGAN AVE.
Kambarys 615
Konsultacija tik susitarus.

Ofiso telefonai: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEVERly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 po p. ir 6-8 val. vak.
Kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvės Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų
ir 7:30-9 vakaro.
Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta.
Ofiso telefonai: PROspect 6-3838
Rezid. telefonai: REPUBLIC 7-9199

GROvehill 6-1955
Dr. Aldona A. Juska
AKIU LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
Išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th CT, CICERO
Kasdien 10-12 ir 4-7 val.
Trečiadienį ir šeštadienį 10-12 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St, Cicero, Ill.
Atostogose iki rugsėjo 1 d.
Ligos atveju kreiptis į
Dr. F. V. Kauną.

Ofiso telefonai: LAFayette 3-3210
Jei neatsiliepią šaukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Daily afternoons.
Vakaraais: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Rezidencijos: PROspect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
(71-oji ir Campbell Ave.)
Ofiso tel.: HE 4-1202, rez. RE 7-9700
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį 1-4 val. p. p.; antradienį ir penktadienį 5-8 v. v. Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rezidencijos: LAFayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampus 47th ir Hermilage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų.
Šeštadienį 2-6 val. po pietų.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 3-8.
Treč. šešt. ir sekm. tik susitarus.
Ofiso telefonai: YARds 7-4787
Namų telefonai: PROspect 6-1930

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, specializuota ligos
OFISAS: 5100 SO. WESTERN AVE.
Atostogose nuo rugp. 22 d. iki rugp. 3 d. Esant reikalui ligoniai testikreipia pas dr. Budrius ar dr. Vali-Labaka.
5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—TUESDAY, AUGUST 26, 1958

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2458 WEST 71st STREET
Kampus 71st ir Campbell Ave.
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid.: telefonai: GIBson 8-6195
Valandos: pirmadienį ir ketv. nuo 5 iki 9 val. vak., antradienį ir penktadienį nuo 1 iki 5 val. vakaro; šeštadienį 1-4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso ir rez.: PROspect 6-9400
Dr. Ona Vaskevičius
(VASKEVICIUTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštadienį 1-4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

C. Z. VEZELIS
DANTŲ GYDYTOJAS
4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-2244
Valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St, Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 S. CALIFORNIA, YARds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
VAL.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadienį uždaryta), šeštadienį 10 ryto iki 3 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIU GYDYTOJAS
25 metų patirtis
Tel. YARds 7-1829
Pritaiko akinius, Kreivas Akis, Ištaišo.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas — Ortoplastas
Gydo muslipusias ir nervuotas akis. Egzaminoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įveda netikrą — artificialę akių pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonai: YARds 7-5616
Nuo 10:00 val. ryto iki 8 val. vakaro.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
Vasaros patogumui
nešiojami VESINTUVAI
nuo 30.00 DOLERIŲ.
DUODAM ISSIMOKETINAI.
PRIMAM SENU S. TAIOM
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
Frontier 6-1998
Atdara kasdien. Sekmad. uždaryta.

STANKUS
Construction Co.
Atlieka statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybos pastatų.
Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonai:
PROspect 8-2013
7403 So. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVARIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
Visi programai iš WOPA,
1490 kil. 102-3 FM MC.
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val.
Ryte: šeštadienį 10-11 val.
Sėkmadienį 8:30-9:30.
VAKARUSKOS: pirmadienį 7 val. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Balzekai vyksta į Europą

Irene Balzekas

Šiandien iš O'Hare aerodromo 12:00 val. dienos, Pan American lėktuvu išskris į Europą Stanley Balzekas, Jr., ir jo žmona Irene. Jie iš Chicago bus sustojimo skris į Londoną, Angliją. O'Hare aerodromas, kuris yra operuojamas nuo 1955 metų, tik prieš mėnesį buvo paruoštas transatlantiniam skridimams. Keli lėktuvai jau pasiekė Europos kontinentą. P-ai Balzekai bus pirmieji lietuviai iš Chicago bus sustojimo perskridę Atlantą. Jiems į Londoną, Angliją, nuskristi ims 14 valandų.

Apžiūrėję Londoną, pp. Balzekai apkeliaus Belgiją, Vokietiją, Šveicariją, Austriją, Italiją, San Marino respubliką ir Prancūziją. Kelionėje Stanley Balzekas ir jo žmona atliks tytybų valstybių sostines ir kitus miestus. Jiems teks matyti, kaip tose šalyse ir kaimiečiai žemdirbiai gyvena.

Stanley Balzekas, Jr.

Šiandien, kai jis tarnavo Europoje JAV armijos daliniuose, jam teko ten miestuose gyventi. Dabar bekeliaudami p-ai Balzekai žada daugiau laiko praleisti kaimuose. Jiems rūpi patirti, kaip ten ūkininkai gyvena: apžiūrėti jų laukus, pievas bei girias ir pasigėrėti spalvingu rudens gamtos grožiu.

Stanley Balzekas yra didžiulės ir moderniškos Chicagoje Balzekas Motor Sales (4030 So. Archer ave.) įstaigos viceprezidentas. Jam bevažinėjant po Europą visą prekybos darbą prižiūrės jo tėvas Stanley Balzekas, Sr., ir jo uošvis Antanas Radvilas, kuris toje įstaigoje eina menedžeriaus pareigas.

Irene ir Stanley Balzekai iš Paryžiaus, Prancūzijos, grįš Chicagon rugsėjo 21 d. 7:30 val. vakare jų lėktuvus nusileis O'Hare aerodrome. Fr. Bulaw.

Rytoj bus laidojama vel. Bronė Bernotienė

Rytoj, trečiadienį, bus laidojama žymios ir gerbiamos Micevičių - Bernotų šeimos narė Bronė Bernotienė. Ji mi-

rė praėjo šeštadienio vakarą ir yra pašarvota Evans koplyčioje, 6845 So. Western ave. Plačiai žinomas laidojusių direktorius Povilas J. Ridikas, tvarko laidojimus.

Norima atkreipti vel. B. Bernotienės draugų bei pažįstamų dėmesį į tai, kad laidojimo procesijos. Velionės kūnas bus nuvežtas į Oak Ridge kapinių koplyčią, esančią Hillside, Ill. Vaziuoti Roosevelt Rd., 1/4 mylios į vakarus nuo La Grange Rd. Čia 10:30 val. ryto įvyks apeigos, o kūnas bus įdėtas į kriptą.

Norintieji atiduoti velionei Bernotienei paskutinę pagarbą, gali lankyti Evans koplyčią šiandien ir šį vakarą iki dešimtos valandos arba vykti tiesiog į Oak Ridge kapinių koplyčią rytoj, 10:30 valandą ryto. — N.

Chicago Tribune apie Stasį Barą

Chicago Tribune sekmadienio nr. staripsnyje "Ex-DP ir raudonplaukė geriausi vokalistai" aprašo Chicagos Muzikos Festivalio laimėtojus, lietuvių eikagiet solistą Stasį Baranaušką (Baras) ir Miss Ann Irving iš Fort Wayne.

"Vyras, kurs apledo savo gimtąją Lietuvą bėgdamas nuo komunistų, ir raudonplaukė moteris iš Indianos, buvo pirmiečiai dainininkai Chicagoland Music Festival konteste praėjusį šeštadienį.

Stanley Baras (Stasys Baranauškas), 36, iš 6825 So. Washenaw ave., ir Ann Irving, 26, iš 5045 24th st., laimėjo aukščiausią garbę. Jiedu dainavo Festivalyje Soldier Field.

Baras, dramatinis tenoras, dirbo Gary dirbtuvėse, kad galėtų apmokėti savo dainavimo pamokas. Jis yra vedęs ir turi dvi dukreles.

Baras Lietuvoje studijavo mediciną, bet rusai, okupuodami kraštą, sutrukdė. 1944 metais jis pabėgo į Vokietiją ir pateko į išvietintųjų stovyklą.

Stovykloje jam pradėjo skaudėti dantis ir kitą dieną jis nutarė pas dantistę, kuri patapo Mrs. Baras.

Baras pradėjo mokytis dainavimo Vokietijoje. Jis atvyko į Jungtines Valstybes 1949 metais ir 1954 metais pasidarė piliečiu. "Aš labai didžiuojuos esąs amerikietis", jis pareiškė. Jis mano, kad jo teta, pasilikusi Lietuvoje, dabar yra Sibire. Jo motina mirė Toronte, bebandydama užgesinti užsidegusį Kaledų eglaitę.

Baras dabar dirba įvertintoju Standard Federal Savings and Loan asociacijoje. Jis mokėsi operos vienus metus Italijoje. Jis dainuoja Chicagos Lietuvių Operoje ir dabar ruošiasi Don Jose rolei "Carmen" operoje.

Vinco Krėvės kelionė į Maskvą vaizduojama "Pagundoje". Šį idomų aprašymą ir V. Mykoliaičio, V. Maciūno, A. Senno straipsnius apie Vinco Krėvės kūrė, rasite knygoje — Vincas Krėvė Mickevičius. Jos kaina \$1.00.

Užsakymus adresuokite: NAUJIENOS 1739 S. Halsted Street.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitai laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai išlūgtą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina—\$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiūsite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

TRUMPAI

—Dail. Bronius Murinas iš Melrose Parko, ilgesnes atostogas praleido Floridoje, Miami Beach ir kitas įdomesnes to krašto vietas lankydamas. Nupiešė nemažai paveikslų.

—Dail. J. Pautienius lankosi Kanadoje. Georgian Bay apylinkėse nupiešė keletą peizažų.

—Dr. Janina Jakševičienė, gal viena iš vėliausiai atvykusių į JAV gydytojų, šią vasarą išlaikė Illinois valst. nustatytus gydytojo egzaminus. Dr. J. Jakševičienės ir jos šeimos odisejška kelionė nuo šiaurės per Alpes iki Himalajų ir pro Romą iki Chicagos buvo, kaip nedaugelio kitų, sunki, ilgą ir nuotykinga. Karas Vokietijoj griovė ne tik "Erelis Lidz", griovė ir ligonines. Dr. Jakševičienė, patekusi Vokietijon, tačiau nepabuvo, o noriai ėjo į vokiečių ligonines papildyti trūkstamo medic. personalo, neretai iš griuvėsių pasitraukdama paskutinioji. Tuoj po karo ji matoma Kempen'e (Allg.), Aplių papėdėje, jau DP ligoninėje bene pirmoji. Visą čia stovyklinį gyvenimą ji buvo pagalba vaikams. (vaikų ligų specialistė). Pagaliau emigracijos banga išmetė ją su šeima Pakistane, Azijoje. Čia, anglų armijos kapitono laipsnyje, vietos karių ligoninė, gydo jau besigydančius "šventųjų karvių" mėsū... Taip išgyveno keletą metų sveikatos sargyboje tarp "šventųjų karvių", Jogų ir gyvulių, tarp vietinio skurdo ir svetimų turtulių rūmų, tarp prietarų ir maldos tūkstantmečiui Buddha'į Himalajų papėdėje. Galiausiai, dėka Amerikos lietuvių iniciatyvos ir piniginės paramos, buvo lemta jai, nors ir ne su visa šeima, emigruoti į šį kraštą. Romoje, Italijoje, palikta vyresnioji dukra gydymini. Chicagoje, įsikūrusi pradžioje pas dėdę Dr. Bartkų, vėliau atsikrėmė bute, kartų su vyru teisininku Alg. Jakševičiu ir jaunesniąją dukrą Jūrą, pradėjo pastovų gyvenimą ir darbą medicinos srityje.

—J. P. kas. —Šiaurės Amerikos Pabaltiečių Futbolo Pirmenybės vyks šia tvarka: rugpjūčio 30 d. Rockne stadione, Roosevelt ir Central gatvių kampas, 2:00 val. p. p. Lituanica — F. Rams (jaučiai). 3:30 val. p. p. iškilmingas pirmenybių atidarymas. 4:00 val. p. p. lietuviai — latviai; rugpjūčio 31 d. Marquette parko aikštėje, 6:00 So. California, 2:00 val. p. p. Lituanica I — vengrų Budapest, 4:00 v. p. p. latviai — estai, 8:00 val. v. B. Pakšto svetainėje, So. California ir 38th kampas — links-mavakaris; rugsėjo 1 d. Rockne stadione, 2:00 val po pietų Lituanica II — latvių stars, 4:00 val. p. p. lietuviai-estai. Pirmenybių nugalėtojui pereinamąją dovaną teikėsi paskirti JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondas.

—Izdoriūs Straukas, naujietietis, gyv. 6400 So. Maplewood sekmadienio naktį po pusianakčio grįždamas iš darbo įsukant iš 63 gatvės į Rockwell staigą iš užpakalio buvo užplūtas dviejų baltadžių jaunų apie 18-19 metų amžiaus banditų, kurie staiga smogė per galvą ir parvertė kniupščia ant žemės pradėjo kumščiais mušti ir krėsti kišenes. Užplūtajam pradėjus rėkti ir žmonėms iš gretimųjų namų pasirodyti, banditai pabėgo 63 gatvės linkui. Per skubumą plėšikai nesurado jo kišenėj palaidai buvusių smulkių pinigų, o tuščią piniginę ir vaistų bonketą pagrobė, bet vėliau rastą numestą netoliese. I. Straukas jau anksčiau buvęs dviejų juodųjų užplūtas, kurie iš jo atėmė pinigų ir laikrodėlį. Nukentėjęs dabar yra susirūpinęs, kuria gatve iš darbo grįžti, kadangi toje apylinkėje jau dukart jį užplūo.

—Sėkmadienį vakare 8:30 v. grįždamas iš paežerio Rapolas Udra, Brighton Parko gyven-

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Mokyklos pradės darbą trečiadienį, rugs. 3 d.

Rugsėjo 3 dieną Chicagos pradžios ir aukštesnės mokyklos atidaro duris 451,910 mokiniams. Tai yra didžiausias mokinių skaičius šio miesto istorijoje, kasmet priaugant apie 16,000 naujų mokinių. 1946 metais Chicagoje buvo viso 358,908 mokinių. Tam tikslui miestats padidino pradžios ir aukštesniųjų mokyklų skaičių iš 393 1946 metais iki 454 šiomet ir dar atliko 60 esamųjų mokyklų praplatinimų. Vis tik apie 13,000 mokinių 25 mokyklose turės lankyti mokyklas dviem pamainomis. Mokyklų administracija skundžiasi, kad mokykloms vis dar trūksta apie 1600 reguliarių mokytojų.

Tūkstančiai negyvų karpių nuplaukė Chicagos upe

Chicagos sanitarinio distrikto valdininkai pradėjo tyrimą, dėl kokių priežasčių išmirė tūkstančiai karpių šiaurinėje Chicagos upėje, kuri pereitą šeštadienį buvo paplūdusi negyvos žuvis, mirusios, lėtai plaukiančiomis pavandeniu. Gyvenantieji savo valčių namuose ant upės žmonės sakėsi savo amžiuje tokios daugybės negyvų žuvų nematę. Panašūs įvykiai buvo Long Lake pereitą savaitę. Spėjama, kad žuvis išmirė dėl deguonio trūkumo vandenyje, bet dėl ko deguonio vandenyje pritrūksta, niekas nežino. Be to, kaltinami pramonininkai, kurie vis tebeverčia į upę nuodingus chemikalus ir kitokias gyvūnijai kenksmingas medžiagas.

Vakarinės klasės norintiems baigti aukšt. mokyklas

Englewood Evening School, 6201 So. Stewart, tiekia pilną elementarinę ar aukštesnę mokyklos kursą, kurie užsiregistruos ketvirtadienio ar penktadienio vakarais, rugsėjo 4 ir 5 d. 7 val. vakare. Priėmimas tęsis iki rugsėjo 18 d., nors mokslas prasidės jau pirmadienį, rugsėjo 8 dieną.

Šiomet duodamieji kursai turi tikslą padėti jaunuoliams, norintiems baigti elementarinę arba vidurinę mokyklą, įsigyti daugiau informacijos kuriuo nors ypatingu dalyku, arba kurie nori gauti komercinį ar profesinį pasirušimą, ar išmokyti kurio amato. Kiekvienais metais daug paauglių yra priversti apiešti nebaigę mokyklą dėl tokių ar kitokių ekonominių priežasčių, tad Englewood vakarinė mokykla ir eina tokiems jaunuoliams, beriniukams ir mergaitėms, padėti baigti.

Simfoninius koncertus lankė 403,000 žmonių

Apskaičiuota, kad šiemet Grant Parko simfoninius koncertus aplankė 403,000 klausytojų, tai yra 125,100 daugiau kaip 1957 metais. Tik du iš 31 koncertų tebuvo atšaukti dėl lietaus, kai pernai visa pusė koncertų negalėjo įvykti dėl lietaus.

Didžiausios žmonių minios susirinko į koncertus dviem vakarais, trečiadienį, liepos 16 d. 70,000 ir penktadienį, liepos 18 d. 80,000, kuomet skambino Van Clyburn, pagarsėjęs Texas jaunuolis, pianistas, tarptautinės premijos laimėtojas Maskvoje. Paskutinis stambiausias lankymas buvo šeštadienį, rugpjūčio 16 d., kai 18,000 klausėsi operos "Carmen".

tojas, išlipo prie Damen ir 63 kampe; čia jį užplūo trys jauni vaikėžai, ginkluoti peiliais, ir nuplėšė rankinį laikrodėlį, pradėjo ieškoti pinigų, bet, pamatę pravažiuojančią policijos mašiną, pabėgo.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniais išmokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

KAS NORI per 3 metus išsimokėti namą, lai kreipiasi į A. Strutį, kuris Jums aprodys Town of Lake 11 apartamentų med. namą su 465 mėn. pajamų. Yra dar 8 atskiri kamb., kuriuos aptvarkius, pajamos pakiltų iki \$750 mėn. Savininkas aplinkybių verčiamas parduodu uė \$31,000. MARQUETTE Pk. 7 butai ir biznis. Gražus 2 aukštų mūr. Apsauga nuo potvynio. \$725 į mėn. pajamų. \$78,000. A. Reklaitis.

3 AUKŠTŲ mūr. namas Marquette Pk. Pajamų į mėn. \$245 ir savininkui 5 kamb. butas. Dvigubas mūro garazas. \$31,000. B. Liskus.

6 KAMB. 7 metų mūr. namas: 3 kamb. apacioj ir 3 miegamieji viršuje. Namas geroje Marquette Pk. vietoje. \$20,800. A. Katilius.

MAZAI ŠEIMAI su \$6,000 imokėjimu pajamų bungalow Marquette Pk. prie gero susisiekimo ir krautvių. Karšto vandens garo šiluma. 2 aut. garazas. Namo pajamos apmoka mokių ir kitas namo išlaikymo išlaidas, o Jums lieka 3 didelių kamb. butas veltui. \$19,800. A. Sirutis.

NEPAPRASTAI GRAŽUS ir labai gerame stovyje 2 a. mūr. geroj vietoje. 2 butai po 5 ir 4 po 4 kamb. \$54,000. A. Reklaitis.

4 APARTMENTAL: 2x5 ir 2x4. Mūr. namas viduryje Marquette Pk. arti mokyklų ir bažnyčios. Visi kambariai dideli. Namai labai geram stovyje. Mūr. garazas. A. Katilius.

TIK \$16,800. Du blokai ir pietus nuo Marquette Pk. 5 metų 5 kamb. mūrinis ranch namas. A. Sirutis.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET Visi telefonai: WALbrook 5-6015

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamą turtą per mūsų įstaigą. Naudokitės mūsų teisingu patarnavimu.

TALMAN REALTY SALES

2625 West 71st St. Chicago 29, Illinois REpublic 7-9400

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą Income Tax patarnavimas veltui.

MARQUETTE PARKO CENTRE

TVIRTA MURINE 6 kamb. rezidencija, šviesūs dideli kamb. Yra 2 kamb. butas rūsyje. Naujas garų karšto vandens šildymas, garazas. \$18,500.

4 KAMB. MURINIS namas, naujas centrinis šildymas alyva, garas rūsys. Kaina \$14,000.

2 BUTAI IR RŪBŲ VALYKLA, pilnai įrengta savistoviam būniui. Mūrinis 1 aukšto namas, alyva šildomas, rūsys, naujas garazas. \$15,900.

PIRKITE GERĄ 2 aukštų 7 kamb. medinį namą, 4 mieg. Centrinis karšto vandens šildymas, geležinė tvora. Kaina \$14,200.

GERAS 2 AUKŠTŲ mūrinis, 2x6 kamb. šildymas karštu vandeniu alyva, 2 auto garazas, platus sklypas. Imokėti \$8,000.

4 BUTAI PO 5 KAMB. mūrinis. Kai kurie butai naujai išdekoruoti. Aukšto pajamos, puikus rūsys. Arti susisiekimo. Kaina \$34,900.

NORTH PALOS PARK 2 butų, 6 metų namas ir 1 akras žemės. \$25,000.

K. VALDIS

REAL ESTATE 2655 West 69th Street REpublic 7-7200 arba REpublic 7-8534

BRIGHTON PARKE:

Mūrinis 2 po 4, centralinis šildymas, garazas, moderniška virtuvė, poilsio kambarys sklepe. Reikia greitai parduoti.

Medinis 2 po 4 kamb., pečiai šildomas. Maži takai, maža kaina, mažas imokėjimas.

Mūrinis 2 po 6 kamb., sklepas, garazas. Arti mokyklos. Kaina \$23,000.

Medinis, 3 butai po 4 kamb. Moderniška virtuvė, garas sklepas. Daug pajamų. Žema kaina.

Graži mūrinė rezidencija, 3 butai: 6-4-3 kamb. 50 pėdų sklypas. Geros pajamos. Neaukšta kaina.

Turime daug ir gerų namų, parpiiname paskolas geriausiom sąlygom.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE 2737 W. 43rd St. CL 4-2390

RENTING IN GENERAL

Nuomos

NEMOKAMAI PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI

Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitai patarnavimui skambinti

PROspect 8-2233 BELL-VARPAS

5916 So. Western Ave.

REIKALINGI APARTMENTAI

TURIME gerus nuomininkus. Savininkas nereikia nieko mokėti. Telefonuokit bet kada. Noel Realty Co. 6001 So. Kedzie. PROspect 8-5353

ISNUOMUOJAMAS 4 kamb. butas, gaziuų pečių šildomas suaugusiems, pirmas aukštas iš užpakalio, 3723 S. Union.

GALIU paruošti maistą ir apšvarinti už butą ar kambarį. Telefonuoti: Lafayette 3-1588 nuo 12-tos iki 3.

AUTOMOBILES—TRUCKS

Automobiliai — Sunkvežimiai

KAZIO ERINGIO CALIFORNIA

SUPER SERVICE STATION

4824 So. California — Virgini 7-9327

Prieinama kaina taisome mašinas. Dirba patyrę mechanikai. Prašome užsukti, mielai patarnausime

D E M E S I O

LEONARDO ERINGIO "TEXACO Service Station", 1953 W. 67th Street (prie 67th ir Damen gatvių kampo), atlieka įvairius automobilijų taisymus už prieinamą kainą.

Tel.: GRowehill 6-9810

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

—TUESDAY, AUGUST 26, 1958

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavimui

PUIKI PROGA pigiai nusipirkti 6 kamb. mūr. namą Marquette Pk. ramioj vietoj. Vienas mieg. žemai. 2 viršų. Dvigubas garazas. Šoninis įvažiavimas. \$18,500, arba pasiūlymas. A. Reklaitis.

KAMPINIS, PUKIS 2 aukštų mūr. namas Marquette Pk.: 2x5, 2x3½ ir 2x2 kamb. Virš \$500 pajamų į mėn. ir savininkui puikus butas. Dvigubas mūr. garazas. \$55,000. B. Liskus.

LABAI GERAM stovyje 2 a. mūr. namas Bridgeporte. Karšto vandens šiluma, 2 auto garazas. Geros pajamos. \$18,000. H. Plausinaitis.

4 METU 3 apartm. mūr. namas, tik 1 blokas nuo Marquette Pk. šildymas gazu atskirai kiekvienam butui. Garazas. A. Katilius.

DIDELIS, KAMPINIS 2 aukštų mūr. namas. 3 butai po 6 kamb. ir pelninga maisto produktų krautuvė. Garazas. Dar gretimas tuščias sklypas. Viskas, įskaitant krautuvės įrengimus bei prekes—\$35,000. A. Linas.

CICEROJ. Mūr. 2x5. Karštu vandeniu stokerių šildymas. Dvigubas garazas. Priedo paliekami vieno buto visi geri baldai. \$19,500. A. Reklaitis.

17 APARTMENTŲ netoli Damen ir 55-os. Viskas labai geram stovyje, gražūs butai. \$1,500 mėn. pajamų. \$100,000. A. Sirutis.

GRAŽUS 8 butų mūr. geroj vietoj. Tik \$44,000. A. Reklaitis.

MARQUETTE Pk. prie gero susisiekimo Taverna—liquor biznis ir 5 kamb. butas. Pajamų į metus apie \$100,000. A. Katilius.

P. LEONAS REAL ESTATE

Visi telefonai: WALbrook 5-6015

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamą turtą per mūsų įstaigą. Naudokitės mūsų teisingu patarnavimu.

TALMAN REALTY SALES

2625 West 71st St. Chicago 29, Illinois REpublic 7-9400

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą Income Tax patarnavimas veltui.

MARQUETTE PARKO CENTRE

TVIRTA MURINE 6 kamb. rezidencija, šviesūs dideli kamb. Yra 2 kamb. butas rūsyje. Naujas garų karšto vandens šildymas, garazas. \$18,500.

4 KAMB. MURINIS namas, naujas centrinis šildymas alyva, garas rūsys. Kaina \$14,000.

2 BUTAI IR RŪBŲ VALYKLA, pilnai įrengta savistoviam būniui. Mūrinis 1 aukšto namas, alyva šildomas, rūsys, naujas garazas. \$15,900.

PIRKITE GERĄ 2 aukštų 7 kamb. medinį namą, 4 mieg. Centrinis karšto vandens šildymas, geležinė tvora. Kaina \$14,200.

GERAS 2 AUKŠTŲ mūrinis, 2x6 kamb. šildymas karštu vandeniu alyva, 2 auto garazas, platus sklypas. Imokėti \$8,000.

4 BUTAI PO 5 KAMB. mūrinis. Kai kurie butai naujai išdekoruoti. Aukšto pajamos, puikus rūsys. Arti susisiekimo. Kaina \$34,900.

NORTH PALOS PARK 2 butų, 6 metų namas ir 1 akras žemės. \$25,000.

K. VALDIS

REAL ESTATE 2655 West 69th Street REpublic 7-7200 arba REpublic 7-8534

BRIGHTON PARKE:

Mūrinis 2 po 4, centralinis šildymas, garazas, moderniška virtuvė, poilsio kambarys sklepe. Reikia greitai parduoti.

Medinis 2 po 4 kamb., pečiai šildomas. Maži takai, maža kaina, mažas imokėjimas.

Mūrinis 2 po 6 kamb., sklepas, garazas. Arti mokyklos. Kaina \$23,000.